



ELÄKETURVAKESKUS
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Osasto/käsittelijä Avdelning/handläggare

LA/Anna-Riitta Laakso

YLEISKIRJE

A 10/89 1

Päivämäärä Datum

11.4.1989

Työeläkelaitoksille

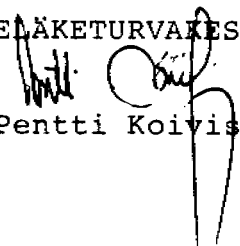
SUOMEN JA LUXEMBURGIN VÄLINEN SOSIAALITURVASOPIMUS

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen Luxemburgin kanssa syyskuussa 1988 allekirjoitetun sosiaaliturvasopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

Kumpikin sopimusvaltio ilmoittaa toiselle sopimusvaltiolle kirjallisesti, kun se on täyttänyt sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat valtiosisäiset lain-säädännölliset edellytykset. Sopimus tulee voimaan viimeistä ilmoitusta seuranneen kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Myöhemmin lähetetään sopimuksen soveltamista koskeva yleiskirje, jossa selvitetään Luxemburgin eläkejärjestelmiä, sopimuksen sisältöä ja sen toimeenpanoon liittyviä käytännön kysymyksiä.

ELÄKETURVAKESKUS


Pentti Koivisto


Helena Tapio

LIITE

Hallituksen esitys

Postiosoite Postadress

PL 11 00521 HELSINKI
PB 11 00521 HELSINGFORS

Käyntiosoite Besöksadress

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbron 7 00520 HELSINGFORS

Puhelin Telefon

(90) 1511
Telekopio (90) 148 1172

Pankkitiliit Bankkonton

KOP 142610-4301
SYP 229838-581
SKOP 400031-1235

SHOP 572333-161
STS 710106-8117
PSP 5041-6



Hallituksen esitys Eduskunnalle Luxemburgin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Luxemburgin välisen sosiaaliturvasopimuksen, joka allekirjoitettiin syyskuussa 1988. Sopimuksen tarkoituksena on taata vastavuoroisesti toisen sopimusvaltion sosiaaliturvalainsäädännön piiriin kuuluville henkilöille oikeus sosiaaliturvaetuuksiin samoilla ehdoilla kuin maan omille asukkaille.

Sopimus tulee voimaan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sopimuksen hyväksymistä koskevien toimenpiteiden suorittamisesta. Voimaantulon jälkeen so-

pimuksen määräyksiä sovelletaan oikeuksiin, jotka ovat olleet kertymässä sen voimaan tullessa sekä ennen sopimuksen voimaantuloa sattuneen tapahtuman perusteella myönnettäviin muihin etuuksiin kuin kertakaikkisiin korvauksiin. Kuitenkaan sopimus ei perusta oikeutta etuuden saamiseen sopimuksen voimaantuloa edeltävältä ajalta.

Esitykseen liittyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

1.1. Nykyinen tilanne

Suomen ja Luxemburgin välillä ei tällä hetkellä ole sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta. Sosiaaliturvasopimuksen tekeminen Luxemburgin kanssa on osa Suomen pyrkimystä saada aikaan sosiaaliturvasopimusjärjestely kaikkien Euroopan talousyhteisön jäsenmaiden kanssa. Suomella on jo voimassaolevat sosiaaliturvasopimukset Saksan liittotasavallan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Espanjan sekä kaikkien EFTA-maiden kanssa. Lisäksi eduskunnalle on helmikuussa 1989 annettu hallituksen esitys Kreikan kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopi-

muksen eräiden määräysten hyväksymisestä (HE n:o 4/1989 vp.).

Tarvetta sopimuksen aikaansaamiseen on sen vuoksi, että Luxemburgin ja Suomen sosiaaliturvajärjestelmissä on ulkomaalaisia koskevia rajoituksia.

Luxemburgissa toimii suomalaisia yrityksiä, erityisesti pankkeja, joiden suomalaisen henkilökunnan määrä perheenjäsenineen on noin 100-150. Yritysten määrä lisääntyy jatkuvasti. Luxemburgissa vierailevien suomalaisten matkailijoiden määristä ei ole tietoa, mutta heitä lienee joitakin tuhansia vuosittain. Suomessa asuu joitakin luxemburgilaisia, mutta sopimuksen päämerkitys ja alkuperäinen tarkoitus on lähinnä suomalaisyritysten henkilökunnan sosiaaliturvan järjestäminen ja kaksinkertaisen sosiaaliturvamaksujen välttäminen.

Luxemburgin sairausvakuutusjärjestelmä perustuu vakuutetun työntekoon. Eläkeläisiä varten on oma järjestelmä. Eri työntekijäryhmille on eri vakuutus-kassoja, mutta kaikilla kassoilla on samat etuudet ja samat maksut. Kassojen yhteisjärjestöllä on vakuutusjärjestelmän kanssa sopimuksen tehneitä sairaaloita ja lääkäreitä, jotka ovat sitoutuneet noudattamaan sovit- tuja tariffeja.

Sairausvakuutuskorvaukset maksaa kassa. Yleensä vakuutettu maksaa 20 prosentin oma- vastuuosuuden. Tätä ei kuitenkaan sovelleta sairaalahoitoon eikä äitiystapauksiin. Lääkkeet korvataan kokonaan tai osittain perusteen mu- kaan. Sairaaloissa on ilmaiset lääkkeet. Sairaalan hoitopäivämaksun minimiomavastuu on 200 Luxemburgin frangia eli noin 20 Suomen markkaa. Tutkimukset ja hoitomatkat korva- taan tariffien mukaan.

Sairauspäivärahan määrä on periaatteessa 100 prosenttia työntekijän tai yrittäjän tuloista. Päiväraha on kuitenkin enintään viisi ker- taan minimipalkka. Äitiyspäivärahaa maksetaan pääsääntöisesti kaksi kuukautta ennen ja kaksi kuukautta jälkeen synnytyksen. Sitä makse- taan vain työssä olleille äideille. Äitiyspäivä- ran saamisen edellytyksenä on kuuden kuu- kauden työskentelyjakson täytyminen Luxem- burgissa. Muilla kuin työssä olleilla äideillä on oikeus n. 4 000 Luxemburgin frangin suurui- seen kuukausittaiseen rahaetuuteen kahdeksan viikkoa ennen ja jälkeen synnytyksen. Tämän etuuden saaminen edellyttää asumista Luxem- burgissa.

Suomen äitiysavustusta vastaavia etuuksia on kolmea eri tyyppiä, jotka edellyttävät neu- volakäyntejä Luxemburgissa. Nämä etuudet eivät kuitenkaan kuulu sosiaaliturvasopimus- ten piiriin.

Työntekijän perheenjäsenillä sekä opiskeli- joilla on oikeus vain sairaanhoitoetuuksiin. Myös ulkomailla väliaikaisesti opiskelevat kuu- luvat pääsääntöisesti Luxemburgin sairaus- vakuutusjärjestelmään. Opiskelijoiden ikäraja on 25 vuotta, johon ikään asti myös avioi- tuneet opiskelijat voivat tietyin edellytyksin kuulua vanhempiensa vakuutukseen. Yksityis- yrittäjillä on oma sairausvakuutusjärjestelmän- sä. Lisäksi on olemassa vapaaehtoinen yrittäjä- vakuutus, jossa noudatetaan kolmen kuukau- den odotusaikaa.

Suomen ja Luxemburgin välisen sosiaalitur- vasopimuksen perhe-etuudet koskevat vain lapsi- lisiä. Luxemburgin lapsilisäjärjestelmästä

maksetaan lapsilisiä suhteessa lasten lukumää- rään kuten Suomessakin.

Luxemburgin tapaturma- ja ammattitautiva- kuutusjärjestelmä perustuu ammattitautiluette- loon. Yksittäistapauksissa ammattitauti voi- daan hyväksyä myös luettelon ulkopuolelta. Muilta osin järjestelmä on suunnilleen saman- lainen kuin Suomessa, paitsi että 13 ensimmäi- sen viikon ajan sovelletaan sairausvakuutuksen sääntöjä.

Tapaturmaeläke on 80 prosenttia vuosipal- kasta, jos henkilö on sataprosenttisesti työky- vytön. Jos työkyvyttömyysaste on pienempi, on myös eläkkeen määrä pienempi. Tapatur- mavakuutuksen leskeneläke on 40 prosenttia ja lapsen osuus on 20 prosenttia lasta kohden eläkkeen määräytymisperusteesta. Etuus mak- setaan kuitenkin täyteen määrään, jos vakuu- tettu tarvitsee toisen henkilön hoitoa.

Luxemburgin työeläkejärjestelmään kuulu- vat työntekijöiden ja toimihenkilöiden elä- kejärjestelmät sekä valtion ja julkisen sektorin työeläkejärjestelmät. Toimihenkilöillä on oma kassansa ja työntekijöillä omansa. Lisäksi on vapaiden ammattien harjoittajien kassa, käsi- työläisten kassa, maatalouskassa sekä kauppi- aiden ja teollisuuden harjoittajien kassa.

Eläkejärjestelmät perustuvat vakuutus- maksuihin (maksut koskevat eläketurvan lisäk- si sairausvakuutusta, tapaturmavakuutusta, työttömyysturvaa ja lapsilisiä). Työntekoajat lasketaan päivinä (julkisella sektorilla kuukau- sina). Etuudet ovat työntekijöiden kassoissa samat. Eläkejärjestelmistä maksetaan van- huus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä.

Vanhuuseläkkeessä on 10 vuoden odo- tusaika, jonka mukaan vakuutettu saa oikeu- den vanhuuseläkkeeseen maksettuaan vakuu- tusmaksuja Luxemburgissa vähintään 10 vuot- ta. Yleinen eläkeikä on 65 vuotta, mutta tietyin edellytyksin eläkkeelle voi päästä jo 60-vuo- tiaana. Eläke koostuu peruseläkkeestä ja kart- tuvasta lisäosasta. Vakuutusmaksuperusteen yläraja oli 110 334 Luxemburgin frangia kuu- kaudessa vuonna 1988.

Eläkkeisiin kuuluu lapsikorotuksia (3200 frangia vuodessa) alle 18-vuotiaista tai alle 25-vuotiaista opiskelevista lapsista, jotka kuu- luvat lapsilisen piiriin. Eläkkeet korotetaan elinkustannusindeksin mukaan sekä joka viides vuosi palkkojen nousun mukaisesti. Järjestel- mään kuuluu kaksi vähimmäiseläkettä, joista toinen annetaan 10 vuoden ja toinen 35 vuoden

vakuutuksen jälkeen (määrät 22 000 ja 64 000 frangia).

Työkyvyttömyyseläkkeessä edellytetään yhden vuoden vakuutusajan täyttämistä viimeisten kolmen vuoden aikana. Edellytystä ei vaadita tapaturmatapauksessa. Työkyvyttömyyseläke koostuu peruseläkeosasta, lisäosasta ja kysymykseen tulevista lapsikorotuksista. Näiden lisäksi otetaan tuleva aika huomioon 55 ikävuoteen asti siten, että ansaittuun eläkkeeseen lisätään 1,6 prosenttia vuodessa minimipalkasta.

Perhe-eläke annetaan mies- ja naispuoliselle leskelle. Sen saaminen edellyttää yhden vuoden vakuutusajan täyttymistä. Peruseläke on sama kuin vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeessä ja lisäksi maksetaan kaksi kolmasosaa lisäosasta. Lapsikorotus on 2200 frangia lasta kohden.

Lapseneläke on yksi kolmasosa peruseläkkeestä sekä 20 prosenttia lisäosasta sekä näihin lisätynä 1100 frangia ylimääräisenä lisänä. Etuus maksetaan, vaikka leski saisi lapsilisää. Täysorpo saa lapseneläkkeen kaksinkertaisena. Yhteensä perhe-eläkkeen määrä ei kuitenkaan voi ylittää edunjäntäjän mahdollisen eläkkeen enimmäismäärää.

Eläkejärjestelmä rahoitetaan vakuutusmaksuin, joista työntekijä maksaa kahdeksan prosenttia, työnantaja kahdeksan prosenttia ja valtio kahdeksan prosenttia. Vakuutusmaksuperusteen yläraja oli 110 374 frangia kuukaudessa vuonna 1988. Eräillä ryhmillä, kuten maanviljelijöillä, on kuitenkin alempia maksuja.

1.2. Asian valmistelu

Sopimusta on valmisteltu ulkoasiainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä. Valmistelussa on käytetty sosiaalivakuutuslaitosten asiantuntija-apua. Sopimusneuvottelut aloitettiin huhtikuussa 1987 ja ne saatiin päätökseen heinäkuussa 1988. Sopimus allekirjoitettiin Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 1988.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sopimusneuvotteluissa on lähdetty siitä, että sopimuksen aiheuttamat taloudelliset edut ja lisäkustannukset tasoittuvat pitkällä aikavälillä sopimusvaltioiden kesken. Täsmällisiä arvioita kustannuksista ja hyödyistä ei voida esittää. Suomen saavuttamat edut Luxemburgissa asuville ja työskenteleville suomalaisille ovat todennäköisesti rahallisesti suuremmat kuin päinvastoin. Sopimus sisältää määräyksiä matkailijoille ja muille tilapäisesti sopimusmaissa oleskeleville tarkoitettua sairaanhoidosta. Määräysten mukaan hoito annetaan oleskeluvaltion kustannuksella. Luxemburgin osalta tämä on päättöpöytäkirjassa kuitenkin lähetettyjen työntekijöiden osalta rajoitettu kahteen ensimmäiseen oleskeluvuoteen, jonka jälkeen tulisi liittyä sikäläiseen vakuutukseen. Tästä koituu todennäköisesti enemmän rahallista etua suomalaisille kuin luxemburgilaisille. Sen sijaan sopimuksen perusteella myönnettävä kansaneläkkeen pohjaosa Luxemburgissa asuville sellaisille eläkeläisille, joille ei muuttohetkellä ole maksettu suomalaista kansaneläkettä, on vähäinen lisäkustannus Suomelle.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

Sopimus on jaettu viiteen osaan, joista ensimmäinen käsittää yleiset määräykset (1—6 artikla). Toisessa osassa määrätään sovellettavasta lainsäädännöstä (7—9 artikla). Kolmannen osaan kuuluvat erityiset määräykset eli

varsinaiset asiasisältöä koskevat määräykset (10—31 artikla). Neljännen osan määräykset koskevat virka-apua ja erilaisia sopimuksen soveltamiseen liittyviä kysymyksiä (32—40 artikla). Viidennen osaan kuuluvat siirtymäsäännöt ja tavanomaiset loppumääräykset (41—44 artikla). Sopimukseen liittyy päättöpöytäkirja.

1 artikla. Artikla sisältää sopimuksessa käytettyjen käsitteiden määritelmät.

2 artikla. Artiklassa määritellään kummankin sopimusvaltion osalta sovellettava lainsäädäntö. Sopimus rakentuu vastavuoroisuuden periaatteelle. Tämän vuoksi kutakin sopimusvaltion sosiaaliturvan alaa vastaa toisen sopimusvaltion samat etuudet käsittävä sosiaaliturvan ala. Luxemburgin virkamiesten sosiaalivaikutusjärjestelmä jää kuitenkin sopimuksen soveltamispiirin ulkopuolelle. Sopimusta sovelletaan sairaus- ja äitiysvakuutukseen, eläkevakuutukseen, tapaturma- ja ammattitautivakuutukseen, työttömyysturvaan ja lapsilisiin. Suomen osalta sopimus kattaa myös kansanterveysjärjestelmän. Päätöspöytäkirjassa on kuitenkin soveltamisalaan tehty joitakin rajoittavia täsmennyksiä.

3 artikla. Artiklassa määrätään, että sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka ovat tai ovat olleet jomman kumman sopimuspuolen lainsäädännön alaisia sekä sellaisiin henkilöihin, jotka johtavat heistä oikeutensa.

4 artikla. Artiklassa määrätään sopimusvaltion sosiaaliturvalainsäädännön piiriin kuuluvien henkilöiden tasa-arvoisesta kohtelusta toisessa sopimusvaltiossa asuessaan. Sopimusvaltion alueella asuvat toisen sopimusmaan kansalaiset, pakolaiset ja valtiottomat sekä heistä oikeutensa johtavat perheenjäsenet ja jälkeläiset rinnastetaan oman maan kansalaisiin määrättäessä sosiaaliturvaa koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista.

5 artikla. Artiklassa vahvistetaan sosiaaliturvaetuuksien maksaminen toisessa sopimusvaltiossa asuvalle edunsaajalle. Myös kolmannessa valtiossa asuville sopimusvaltioiden kansalaisille voidaan eräin edellytyksin maksaa rahoituksia. Näistä yleisperiaatteista on sopimuksessa kuitenkin lukuisia poikkeuksia. Suomen osa-aikaeläkettä ja työttömyyseläkettä ei päätöspöytäkirjan mukaan makseta ulkomaille. Lisäksi muun muassa sopimuksen 15 artiklassa määrätään, että Suomen kansaneläkettä myönnetään pohjaosan määräisenä vain Luxemburgissa asuville Luxemburgin kansalaisille. Kolmanteen valtioon kansaneläkettä ei sopimuksen perusteella myönnetä eikä makseta lainkaan.

6 artikla. Artiklassa määrätään toisesta sopimusvaltiosta maksettavien etuuksien yhteensovittamisesta.

7 artikla. Henkilö kuuluu sosiaaliturvan alan mukaan pääsääntöisesti joko työskentely- tai

asuinmaansa sosiaaliturvalainsäädännön piiriin. Artiklassa määrätään myös, että julkisessa palveluksessa olevat työntekijät pysyvät työskentelypaikasta riippumatta oman valtion sosiaaliturvan piirissä. Merimiesten sosiaaliturva taas määräytyy aluksen lipun valtion mukaan.

8 artikla. Artiklassa tehdään poikkeus 7 artiklan mukaisesta sovellettavan lain valintaa koskevasta pääsäännöstä. Poikkeus koskee työntekijöitä, jotka lähetetään tilapäisesti työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle. Tällaiset niin sanotut lähetetyt työntekijät pysyvät ensimmäisen 24 kuukauden ajan sen sopimusmaan lainsäädännön piirissä, jonka alueella lähettäjätyönantajan kotipaikka on.

9 artikla. Artiklan mukaan sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat yhteisesti sopia poikkeuksista edellä mainituista sovellettavaa lainsäädäntöä koskevista 7 ja 8 artiklan määräyksistä. Artikla sisältää norminantovalan delegointia sosiaali- ja terveysministeriölle. Kysymyksessä olevissa artikloissa on määräyksiä sellaisista kysymyksistä, joista on säädetty asianomaisissa sosiaaliturvalaeissa eikä näihin lakeihin sisälly valtuutusta ministeriön päätöksellä toteutettavaan poikkeavaan norminantoon. Tämän vuoksi sopimusmääräys on saatettava voimaan lailla.

10 artikla. Artiklassa määrätään, että tarvittaessa otetaan huomioon toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet määrättäessä oikeudesta sairausvakuutustuksiin. Suomessa vakuutuskautena pidetään sopimuksen 7 artiklan perusteella Suomessa asuttua aikaa.

11 artikla. Artiklan perusteella sopimusvaltiossa vakuutettu henkilö saa tilapäisesti toisessa sopimusvaltiossa oleskellessaan ja sairastuessaan sieltä välttämättömän sairaanhoidon.

12 artikla. Luxemburgissa perheenjäsenien oikeus sairaanhoitoon syntyy perheen huoltajan vakuutuksen kautta. Tämän vuoksi Luxemburg tarvitsee erityisen määräyksen sellaista tapausta varten, että perhe asuu Luxemburgissa ja huoltaja työskentelee Suomessa.

13 artikla. Artiklan mukaan toiseen sopimusvaltioon tilapäisesti työskentelemään lähetetyt työntekijät perheineen saavat tarvitsemansa sairaanhoidon oleskelumaassa. Päätöspöytäkirjassa tämä on kuitenkin rajoitettu Luxemburgissa kahteen vuoteen, jonka jälkeen on liityttävä sikkäläiseen järjestelmään.

14 artikla. Artiklan mukaan myös sairaus- ja äitiyspäivärahat maksetaan etuudensaajalle, joka oleskelee tilapäisesti toisen sopimusvaltion alueella.

15 artikla. Artiklan mukaan sairaanhoito annetaan sopimusvaltiossa asuville eläkeläisille. Lisäksi Luxemburgissa asuville peikkaa suomalaista eläkettä saaville eläkkeensaajille annetaan oikeus liittyä luxemburgilaiseen eläkeläisten sairausvakuutusjärjestelmään. Päätöspöytäkirjassa on tähän liittyviä täsmentäviä määräyksiä.

16 artikla. Sairaanhoitoetuudet annetaan ilman kustannusten korvaamista maasta toiseen.

17 artikla. Artiklan mukaan sopimusvaltiossa asuva tapaturmavakuutettu henkilö, joka oleskelee tilapäisesti toisessa sopimusvaltiossa ja joutuu siellä esimerkiksi lähetettynä työntekijänä työtapaturman uhriksi, saa oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitokselta kaiken tarvitsemansa hoidon. Sama koskee tapaturma-etuuksien saajia, jotka muuttavat toisen sopimusvaltion alueelle.

18 artikla. Edellisessä artiklassa tarkoitettu hoito korvataan hoidon antaneelle laitokselle, jolle toisin sovita.

19 artikla. Artiklan mukaan uuden työtapaturman ja ammattitautin korvaamista tutkittaessa ja määriteltäessä myös toisessa valtiossa sattunut tapaturma tai saatu ammattitauti otetaan huomioon.

20 artikla. Artiklassa määrätään niin sanotun viimeisen maan periaatteen soveltamisesta. Tämä merkitsee sitä, että ammattitautitapauksissa korvaus maksetaan sopimusvaltiosta, jossa vakuutettu on viimeksi työskennellyt ammattitautiin altistavassa työssä.

21 artikla. Artiklassa määrätään tapauksista, joissa ammattitauti pahenee toisessa sopimusvaltiossa. Tällöin uusi valtio on velvollinen antamaan etuuksia vain siltä osin kuin sairauden paheneminen on johtunut työskentelemisestä sen alueella.

22 artikla. Artiklassa määrätään, että sopimusvaltiossa täytetyt eläkevakuutuskaudet otetaan tarvittaessa huomioon määrättäessä oikeudesta toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaiseen eläkkeeseen. Luxemburgissa otetaan tällöin huomioon vain Suomen työeläkelainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet. Artiklassa määrätään lisäksi, kuinka suomalaisia vakuutuskausia otetaan huomioon Luxemburgin eläkejärjestelmän erällä erityisalueilla.

23 artikla. Artiklassa määrätään Luxemburgin lainsäädännön mukaisen eläkkeen laskemistavasta tapauksissa, joissa myös Suomessa täytetyt vakuutuskaudet otetaan huomioon.

24 artikla. Pääsääntöisesti Luxemburgissa täytettyjen vakuutuskausien vähimmäismäärä on yksi vuosi. Jos henkilöllä on tätä lyhyempi työskentelyaika Luxemburgissa, maksetut vakuutusmaksut palautetaan.

25 artikla. Artiklan mukaan Suomi ei ota Luxemburgin tapaan huomioon toisen sopimusvaltion vakuutuskausia, vaan suomalainen työeläke määräytyy yksinomaan suomalaisten työskentelykausien perusteella.

26 artikla. Suomen työeläkelainsäädännössä on 1.9.1985 lukien ollut voimassa viiden vuoden asumisaikavaatimus, ennen kuin oikeus työeläkkeeseen syntyy. Ellei henkilö työkyvyttömäksi tullessaan muutoin täytä Suomen työeläkejärjestelmän asumisaikavaatimusta, rinnastetaan hänen työnsä perusteella Luxemburgissa täyttämänsä vakuutuskaudet asumisaikoihin Suomessa.

27 artikla. Artiklassa määrätään ensin Suomen kansaneläkkeen maksamisesta Suomesta Luxemburgiin muuttavalle eläkkeensaajalle ja sitten eläkkeen myöntämisestä ennen eläketapahtumaa muuttaneelle henkilölle, joka on Suomessa asumisellaan ansainnut oikeutensa eläkkeeseen. Määräysten mukaan 16 vuoden iän jälkeen yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta Suomessa asuneella Luxemburgin kansalaisella, joka eläkettä hakiessaan asuu Luxemburgissa tai Suomessa, on oikeus kansaneläkelain mukaiseen vanhuuseläkkeen pohjaosaan tai täysimääräiseen lapseneläkkeeseen. Leskeneläkkeen ja lapseneläkkeen ollessa kysymyksessä edellytetään, että myös edunjättäjä on asunut Suomessa vähintään viisi vuotta ja että hän kuollessaan asui Suomessa tai Luxemburgissa. Sopimuksen voimaantulon yhteydessä vastaava oikeus annetaan valtioneuvoston päätöksellä Suomen kansalaisille.

28 artikla. Artiklan mukaan myös kolmannessa valtiossa täytetyt vakuutuskaudet voidaan ottaa huomioon täytettäessä odotusaikojen ja sillä edellytyksellä, että kysymyksessä olevalla sopimusvaltiolla on tämän mahdollistava sosiaaliturvasopimus tuon kolmannen valtion kanssa.

29 artikla. Artiklan määräyksen mukaan lapsilisiä maksetaan siitä maasta, missä lapsi asuu.

30 artikla. Artiklan mukaan määrättäessä oikeudesta työttömyysetuuteen myös toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet voidaan ottaa huomioon. Toisessa kappaleessa määrätään kuitenkin, että henkilöllä on oikeus työttömyysetuuteen vasta sen jälkeen, kun hän on työskennellyt maassa neljä viikkoa viimeisten 12 kuukauden aikana, ellei työsuhde ole päättynyt henkilön syyttä.

31 artikla. Artiklan mukaan toisessa sopimusvaltiossa viimeisten 12 kuukauden aikana suoritettut työttömyysetuusajat otetaan työttömyysetuutta suoritettaessa huomioon.

32—44 artikla. Näissä artikloissa määrätään erilaisista sopimuksen soveltamisessa noudatettavista periaatteista, sopimusta soveltavien laitosten ja viranomaisten yhteydenpidosta sekä määräaajoista, tulkintaristiriitojen ratkaisemisesta sekä sopimuksen ajalliseen ulottuvuuteen ja voimaantuloon liittyvistä kysymyksistä.

2. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sopimuksen hyväksymistä koskevien valtion sisäisten toimenpiteiden suorittamisesta. Ehdotettu laki sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä on tarkoitus saattaa voimaan asetuksella samana ajankohtana kuin sopimuskin.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen 9 artiklan määräykset merkitsevät valtuutusta norminantoon. Sopimuksen 11 artiklan sairaanhoidon antamista koskevat

määräykset, jotka liittyvät kansanterveyslain soveltamisalaan, merkitsevät sellaisten velvoitteiden asettamista kunnille, että niistä on säädettävä lailla. Sopimuksen 36 artiklan määräykset edellyttävät, että sopimuspuolten viranomaiset ja laitokset voivat olla suoraan yhteydessä keskenään ranskan, englannin tai saksan kielellä. Määräys merkitsee viranomaisten ja virkamiesten kannalta uutta velvollisuutta, joka on ristiriidassa kielilain (148/22) ja valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (149/22) kanssa. Leimaveroista ja muista maksuista vapauttamista koskeva sopimuksen 35 artikla merkitsee poikkeusta Suomen sisäisestä veroja ja maksuja koskevasta lainsäädännöstä. Sopimuksen 30, 31 ja 41 artiklan ja päättöpöytäkirjan IV kohdan 1-alakohdan määräykset poikkeavat voimassa olevasta sosiaaliturvalainsäädännöstä.

Koska sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on Eduskunnan hyväksyminen tältä osin tarpeellinen.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään

että Eduskunta hyväksyisi ne Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 1988 Suomen tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Luxemburgin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 1988 Suomen tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytöntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §
Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä päivänä kuuta 1989

Tasavallan Presidentti

Ulkoasiainministeri

SOPIMUS**sosiaaliturvasta Suomen tasavallan
ja Luxemburgin suurherttuakunnan välillä**

Suomen tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta,
toivomuksenaan järjestää valtioidensa väliset
keskinäiset suhteet sosiaaliturvan alalla,

ovat sopineet seuraavan sopimuksen tekemisestä:

I OSA**Yleisiä määräyksiä****1 artikla**

1. Tätä sopimusta sovellettaessa

a) tarkoittaa "Luxemburg" Luxemburgin suurherttuakuntaa; ja
"Suomi" Suomen tasavaltaa;

b) tarkoittaa käsite "lainsäädäntö" lakeja, asetuksia ja määräyksiä, jotka koskevat 2 artiklan 1 kappaleessa mainittuja sosiaaliturvajärjestelmien aloja;

c) tarkoittaa käsite "asianomainen viranomainen"

i) Luxemburgin osalta sosiaaliturvaministeriä;

ii) Suomen osalta sosiaali- ja terveysministeriötä;

d) tarkoittaa käsite "vakuutuslaitos" laitosta tai viranomaista, jolle kuuluu 2 artiklan 1 kappaleessa mainitun lainsäädännön tai jonkin sen osan soveltaminen;

e) tarkoittaa käsite "asianomainen vakuutuslaitos" vakuutuslaitosta, joka sovellettavan lainsäädännön mukaan on asianomainen;

f) käsite "vakuutuskaudet" tarkoittaa

CONVENTION**entre la République de Finlande et le Grand-Duché
de Luxembourg sur la sécurité sociale**

La République de Finlande et le Grand-Duché de Luxembourg,
animés du désir de régler les rapports réciproques entre les deux Etats dans le domaine de la sécurité sociale,

sont convenus de conclure la Convention suivante:

TITRE I**Dispositions générales****Article 1**

(1) Aux fins de l'application de la présente Convention:

a) le terme "Luxembourg" désigne le Grand-Duché de Luxembourg;

le terme "Finlande" désigne la République de Finlande;

b) le terme "législation" désigne les lois, règlements et dispositions statutaires, qui se réfèrent aux branches de la sécurité sociale visées au paragraphe (1) de l'article 2;

c) le terme "autorité compétente" désigne

i) en ce qui concerne le Luxembourg, le ministre de la sécurité sociale;

ii) en ce qui concerne la Finlande, le ministère des affaires sociales et de la santé;

d) le terme "institution" désigne l'organisme ou l'autorité chargé d'appliquer tout ou partie des législations visées au paragraphe (1) de l'article 2;

e) le terme "institution compétente" désigne l'institution qui, suivant la législation applicable, est compétente;

f) le terme "périodes d'assurance" désigne

i) Luxemburgin osalta maksukausia, jotka on määritelty vakuutuskausiksi Luxemburgin lainsäädännön mukaan; ja

ii) Suomen osalta maksukausia tai asumiskausia, jotka Suomen lainsäädännössä määritellään tai tunnustetaan vakuutuskausiksi sekä niitä kausia, jotka tunnustetaan tällaisten aikojen kanssa yhdenvertaisiksi;

g) tarkoittavat käsitteet "etuudet", "eläkkeet" ja "elinkorot" kaikkia etuuksia, eläkkeitä ja elinkorkoja mukaanluettuna kaikki sopimuksen 2 artiklan lainsäädännön mukaan niihin kuuluvat osat sekä kaikki korotukset ja lisät sekä kertasuoritukset, jotka voivat korvata eläkkeet tai elinkorot ja suoritukset, joilla vakuutusmaksuja palautetaan;

h) tarkoittaa käsite "perhe-etuus" jatkuvia rahasuorituksia, jotka maksetaan lasten lukumäärän ja iän mukaisesti;

i) tarkoittaa käsite "perheenjäsenet" henkilöitä, jotka määritellään tai hyväksytään perheenjäseniksi, tai joita pidetään talouteen kuuluvina sen lainsäädännön mukaan, jonka perusteella etuus maksetaan, tai 11 artiklan tapauksessa sen lainsäädännön mukaan, jonka alueella he asuvat.

2. Muilla tämän sopimuksen käsitteillä on se merkitys, joka niille annetaan sovellettavassa lainsäädännössä.

2 artikla

1. Tätä sopimusta sovelletaan

A. Luxemburgissa lainsäädäntöön, joka koskee:

- a) sairaus- ja äitiysvakuutusta,
- b) tapaturma- ja ammattitautivakuutusta,

c) vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkevakuutusta,

- d) perhe-etuuksia,
- e) työttömyysetuuksia;

B. Suomessa lainsäädäntöön, joka koskee:

a) sairausvakuutusta mukaanluettuna äitiys-, isyys- ja vanhempainvakuutus sekä yleisiä kansanterveys- ja sairaalapalveluita,

i) en ce qui concerne le Luxembourg, les périodes de cotisation telles qu'elles sont définies comme périodes d'assurance par la législation luxembourgeoise; et

ii) en ce qui concerne la Finlande, les périodes de cotisation ou de résidence, telles qu'elles sont définies ou reconnues comme périodes d'assurance par la législation finlandaise ainsi que d'autres périodes dans la mesure où elles sont reconnues comme équivalent à des périodes d'assurance;

g) les termes "prestations", "pensions" et "rentes" désignent toutes prestations, pensions et rentes, y compris tous les éléments prévus par les législations désignées à l'article 2 de la présente Convention, les majorations de revalorisation ou allocations supplémentaires ainsi que les prestations en capital qui peuvent être substituées aux pensions ou rentes et les versements effectués à titre de remboursement de cotisations;

h) le terme "allocations familiales" désigne les prestations périodiques en espèces accordées exclusivement en fonction du nombre et de l'âge des enfants;

i) le terme "membres de la famille" désigne les personnes définies ou admises comme membres de la famille ou désignées comme membres du ménage par la législation au titre de laquelle les prestations sont servies, ou dans le cas visé à l'article 11 par la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel elles résident.

(2) Les autres termes utilisés dans la présente Convention ont la signification qui leur est donnée en vertu de la législation applicable.

Article 2

(1) La présente Convention s'applique

A. au Luxembourg aux législations concernant:

- a) l'assurance maladie-maternité,
- b) l'assurance accidents du travail et maladies professionnelles,
- c) l'assurance pension en cas de vieillesse, d'invalidité et de survie,
- d) les allocations familiales,
- e) les indemnités de chômage;

B. en Finlande aux législations concernant:

a) l'assurance maladie, y compris l'assurance parentale ainsi que les prestations en nature de la santé publique et des hôpitaux,

b) tapaturma- ja ammattitautivakuutusta,

c) kansaneläkevakuutusta ja yleistä perhe-eläkevakuutusta, työeläkejärjestelmää, mu-
kaanlukien yrittäjien ja maatalousyrittäjien
eläkejärjestelmät, valtion, kuntien ja kirkon
eläkejärjestelmät, sekä merimiesten eläkejär-
jestelmä,

d) työttömyysturvaa,

e) lapsilisää,

f) työnantajan sosiaaliturvamaksua.

2. Tätä sopimusta sovelletaan vastaavasti
kaikkiin lakeihin tai asetuksiin, jotka muuttavat
tai täydentävät tämän artiklan I kappalees-
sa mainittua lainsäädäntöä.

Sopimusta ei kuitenkaan sovelleta:

a) lakeihin tai asetuksiin, jotka koskevat
sosiaaliturvan uutta alaa, elleivät sopimus-
valtiot sovi tästä,

b) lakeihin tai asetuksiin, jotka laajentavat
voimassa olevien järjestelmien soveltamisalaa
uusiin edunsaajaryhmiin, mikäli kysymyksessä
oleva valtion hallitus ei anna vastakkaista il-
moitusta toisen valtion hallitukselle kolmen
kuukauden kuluttua mainitun laajentamisen
julkistamisesta.

3 artikla

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sitä
sovelletaan henkilöihin, jotka ovat tai ovat
olleet jommankumman sopimusvaltion lainsäädän-
nön alaisia, ja henkilöihin, jotka johtavat
oikeutensa mainituista henkilöistä.

4 artikla

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä,
tämän sopimuksen soveltamispiiriin kuuluvilla
sopimusvaltioiden kansalaisilla on 2 artiklassa
mainitun lainsäädännön mukaiset velvollisuudet
ja oikeudet etuuksiin samoin edellytyksin
kuin toisen sopimusvaltion kansalaisilla.

2. Mitä I kappaleessa on määrätty, sovelle-
taan myös pakolaisiin, joita tarkoitetaan pako-
laisten oikeusasemaa koskevassa 28 päivänä
heinäkuuta 1951 tehdyssä yleissopimuksessa ja
31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyssä pöytä-
kirjassa, sekä valtiottomiin henkilöihin, joita

b) l'assurance accidents et maladies profes-
sionnelles,

c) l'assurance pension nationale et l'assurance
pension familiale généralisée, l'assurance pen-
sion du travail, y compris les régimes de
pension des indépendants et des exploitants
agricoles, les régimes de pension des personnes
qui sont employées par l'Etat, les communes et
l'Eglise et le régime de pension des gens de
mer,

d) la protection contre le chômage,

e) les allocations familiales,

f) la cotisation de sécurité sociale à charge de
l'employeur.

(2) La présente Convention s'applique égale-
ment à tous les actes législatifs ou réglementaires
qui modifient ou complètent les législations
énumérées au paragraphe (1) du présent article.

Toutefois, elle ne s'applique:

a) aux actes législatifs ou réglementaires
couvrant une branche nouvelle de la sécurité
sociale que si un arrangement intervient à cet
effet entre les Etats contractants,

b) aux actes législatifs ou réglementaires qui
étendent les régimes existants à de nouvelles
catégories de bénéficiaires que s'il n'y a pas, à
cet égard, opposition du Gouvernement de
l'Etat intéressé notifiée au Gouvernement de
l'autre Etat, dans un délai de trois mois à dater
de la publication officielle desdits actes.

Article 3

Sauf dispositions contraires de la présente
Convention, celle-ci est applicable aux personnes
qui sont ou ont été soumises à la législation de
l'un des Etats contractants ainsi qu'aux per-
sonnes qui dérivent leurs droits de l'une des
personnes prédésignées.

Article 4

(1) Sauf dispositions contraires de la présen-
te Convention, les ressortissants de l'un des
Etats contractants auxquels les dispositions de
la présente Convention sont applicables sont
soumis aux obligations et sont admis au béné-
fice des législations visées à l'article 2 dans les
mêmes conditions que les ressortissants de
l'autre Etat.

(2) Les dispositions du paragraphe 1
s'appliquent également aux réfugiés au sens de
la Convention du 28 juillet 1951 et du Protocole
du 31 janvier 1967 sur le statut des réfugiés
ainsi qu'aux apatrides au sens de la Con-
vention du 28 septembre 1954 relative au statut des

tarkoitetaan valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevassa 28 päivänä syyskuuta 1954 tehdyssä yleissopimuksessa, edellyttäen että he asuvat sopimusvaltion alueella. Tätä sovelletaan samoin edellytyksin myös heidän perheenjäseniinsä ja edunsaajiinsa, mikäli he johtavat oikeutensa näistä pakolaisista tai valtiottomista henkilöistä. Jos kansallinen lainsäädäntö on edullisempaa, sitä sovelletaan.

5 artikla

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, rahasuorituksia, jotka maksetaan työkyvyttömyyden, vanhuuden tai perheenhuoltajan kuoleman johdosta, elinkorkoja työtapaturman tai ammattitaudin perusteella, sekä jälkeenneelle omaiselle maksettavia kertasuorituksia, jotka on myönnetty sopimusvaltion lainsäädännön perusteella, ei saa vähentää, muuttaa, niiden suorittamista keskeyttää, peruuttaa eikä takavarikoida sen vuoksi, että edunsaaja asuu toisen sopimusvaltion alueella.

2. Edellisessä kappaleessa tarkoitettut etuudet, jotka sopimusvaltiosta on maksettava, maksetaan toisen sopimusvaltion kansalaisille, jotka asuvat kolmannen valtion alueella samoin edellytyksin ja samassa laajuudessa kuin ensiksi mainitun sopimusvaltion siellä asuville kansalaisille.

6 artikla

Niitä määräyksiä, joita sopimusvaltion lainsäädännössä voi olla etuuden vähentämiseksi tai keskeyttämiseksi, kun se on päällekkäinen muiden sosiaaliturvaetuuksien kanssa tai muiden tulojen kanssa tai ansiotyön tekemisen vuoksi, sovelletaan edunsaajaan myös, kun kysymys on etuuksista, jotka saadaan toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan ja kun kysymys on tuloista, jotka ansaitaan, tai ansiotyöstä, joka tehdään toisen sopimusvaltion alueella.

II OSA

Sovellettavaa lainsäädäntöä koskevia määräyksiä

7 artikla

1. Jollei 8—9 artiklassa toisin määrätä, määräytyy henkilön vakuuttamisvelvollisuus

a) Suomen lainsäädännön mukaan, kun henkilö asuu siellä tai kun kysymys on työelä-

apatrides lorsqu'ils résident sur le territoire de l'un des Etats contractants. Elles s'appliquent sous la même condition aux membres de leur famille et à leurs survivants pour autant qu'ils dérivent leurs droits desdits réfugiés ou apatrides. Les dispositions plus favorables de la législation nationale restent réservées.

Article 5

(1) Sauf dispositions contraires de la présente Convention, les prestations en espèces d'invalidité, de vieillesse ou de survivants, les rentes d'accident du travail ou de maladie professionnelle et les allocations de décès acquises au titre de la législation de l'un des Etats contractants ne peuvent subir aucune réduction, ni modification, ni suspension, ni suppression, ni confiscation du fait que le bénéficiaire réside sur le territoire de l'autre Etat contractant.

(2) Les prestations visées au paragraphe qui précède dues par l'un des Etats contractants sont payées aux ressortissants de l'autre Etat qui résident sur le territoire d'un pays tiers dans les mêmes conditions et dans la même mesure que s'il s'agissait de ressortissants du premier Etat résidant sur le territoire de cet Etat tiers.

Article 6

Les clauses de réduction ou de suspension prévues par la législation d'un Etat contractant, en cas de cumul d'une prestation avec d'autres prestations de sécurité sociale ou avec d'autres revenus ou du fait de l'exercice d'une activité professionnelle, sont opposables au bénéficiaire, même s'il s'agit de prestations acquises sous un régime de l'autre Etat ou s'il s'agit de revenus obtenus ou d'une activité professionnelle exercée sur le territoire de l'autre Etat.

TITRE II

Détermination de la législation applicable

Article 7

(1) Sous réserve des articles 8 et 9, l'assujettissement à l'assurance d'une personne se détermine

a) conformément à la législation de la République de Finlande, si elle y réside ou, en ce

kevakuutuksesta, tapaturma- ja ammattitauti-
vakuutuksesta ja työnantajan sosiaaliturva-
maksusta, kun hän työskentelee siellä;

b) Luxemburgin lainsäädännön mukaan kun
hän työskentelee siellä.

2. Julkisessa palveluksessa olevat työnteki-
jät, jotka sopimusvaltiosta lähetetään toisen
sopimusvaltion alueelle, pysyvät lähettäjävalti-
on lainsäädännön piirissä.

3. Aluksen miehistöön sekä muihin muutoin
kuin tilapäisesti aluksella työskenteleviin hen-
kilöihin sovelletaan sen sopimusvaltion lainsää-
däntöä, jonka lippua alus käyttää.

8 artikla

Sopimusvaltion alueella kotipaikan omaavan
yrityksen työntekijät, jotka lähetetään tilapäi-
sesti työskentelemään toisen sopimusvaltion
alueelle saman työnantajan palveluksessa, jää-
vät 24 ensimmäisen kuukauden ajaksi sen sopi-
musvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueel-
la yrityksen kotipaikka on.

9 artikla

Sopimusvaltioiden asianomaiset viranomai-
set voivat yhteisesti sopia poikkeuksista 7 ja 8
artiklaan.

III OSA

Eri etuuslajeja koskevia erityisiä määräyksiä

1 Osasto

Sairaus ja äitiys

10 artikla

Kun henkilö on kuulunut kummankin sopi-
musvaltion lainsäädännön piiriin, kummankin
sopimusvaltion lainsäädännön mukaan täytetyt
vakuutuskaudet lasketaan yhteen etuuksia kos-
kevien oikeuksien saavuttamiseksi, säilyttämi-
seksi tai takaisinsaamiseksi, elleivät kaudet ole
pääällekkäisiä.

11 artikla

1. Jos sopimusvaltion alueella asuvalla hen-

qui concerne l'assurance pension du travail,
l'assurance accident et maladies professionnelles
et la cotisation de sécurité sociale de
l'employeur, si elle y est occupée;

b) conformément à la législation du Luxem-
bourg, si elle y est occupée.

(2) Les travailleurs salariés d'un service pub-
lic qui sont détachés de l'un des Etats contrac-
tants sur le territoire de l'autre sont soumis à la
législation de l'Etat contractant qui les a
détachés.

(3) Les membres de l'équipage d'un navire
ainsi que d'autres personnes qui ne sont pas
seulement occupées temporairement à bord
d'un navire sont soumis à la législation de
l'Etat contractant dont le navire bat pavillon.

Article 8

Les travailleurs salariés d'une entreprise
ayant son siège sur le territoire de l'un des
Etats contractants, qui sont détachés tempo-
rairement sur le territoire de l'autre Etat con-
tractant pour y exécuter des travaux pour le
même employeur, demeurent soumis pendant
les vingt-quatre premiers mois à la législation
de l'Etat contractant sur le territoire duquel
l'entreprise a son siège.

Article 9

Les autorités compétentes des deux Etats
contractants peuvent prévoir d'un commun
accord des dérogations aux articles 7 et 8.

TITRE III

Dispositions particulières aux différentes catégories de prestations

Chapitre 1

Maladie et maternité

Article 10

Lorsqu'une personne a été soumise succes-
sivement ou alternativement à la législation des
deux Etats contractants, les périodes d'assu-
rance accomplies en vertu de la législation de
chacun des Etats sont totalisées, pour autant
qu'elles ne se superposent pas, en vue de
l'acquisition, du maintien ou du recouvrement
du droit aux prestations.

Article 11

(1) Une personne qui réside sur le territoire

kilöllä on oikeus sairaanhoitoetuuksiin tämän valtion lainsäädännön perusteella hän saa oleskellessaan tilapäisesti toisen sopimusvaltion alueella sairaanhoitoetudet, mikäli hän terveydentilansa vuoksi välittömästi tarvitsee tällaisia etuuksia.

2. Etuudet myöntää tilapäisen oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitos sitä koskevan lainsäädännön perusteella erityisesti kun on kysymys missä laajuudessa ja millä tavoin etuudet myönnetään.

12 artikla

Sellaisen henkilön perheenjäsenillä, joka on liittynyt sopimusvaltion vakuutuslaitokseen, on oikeus sairaanhoitoetuuksiin asuessaan toisen sopimusvaltion alueella ikään kuin mainittu henkilö olisi liittynyt perheenjäsenten asuinpaikkakunnan vakuutuslaitokseen. Kysymys siitä, missä laajuudessa, kuinka kauan ja millä tavoin etuudet myönnetään, ratkaistaan tämän vakuutuslaitoksen soveltaman lainsäädännön perusteella.

13 artikla

Tämän sopimuksen 8 ja 9 artiklassa tarkoitettut työntekijät ja heidän mukana seuraavat perheenjäsenensä saavat sairaanhoitoetudet koko oleskelunsa aikana toisen sopimusvaltion alueella kuin sen, jonka lainsäädännön piiriin he kuuluvat.

14 artikla

1. Sairauden tai äitiyden perusteella myönnettävät rahasuoritukset, jotka maksetaan sopimusvaltion lainsäädännön mukaan maksetaan myös kun etuudensaaja oleskelee toisen sopimusvaltion alueella.

2. Rahasuoritukset maksetaan suoraan siitä asianomaisesta vakuutuslaitoksesta, jossa etuudensaaja on vakuutettu.

15 artikla

1. Henkilöllä, joka samanaikaisesti saa eläkettä tai elinkorkoa kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, ja hänen perheenjäsenillään on oikeus sairaanhoitoetuuksiin sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella hän asuu ja tämän sopimusvaltion vakuutuslaitoksen kustannuksella.

d'un Etat contractant et qui a droit aux prestations en nature conformément à la législation dudit Etat, bénéficie, en cas de séjour temporaire sur le territoire de l'autre Etat contractant, des prestations en nature lorsque son état vient à nécessiter immédiatement des prestations.

(2) Les prestations en nature sont servies par l'institution du lieu de séjour selon les dispositions de la législation qu'elle applique, notamment en ce qui concerne l'étendue et les modalités du service des prestations.

Article 12

Les membres de la famille d'une personne qui est affiliée à une institution d'un Etat contractant bénéficient des prestations en nature lorsqu'ils résident sur le territoire de l'autre Etat, comme si cette personne était affiliée à l'institution du lieu de leur résidence. L'étendue, la durée et les modalités du service desdites prestations sont déterminées suivant les dispositions de la législation que cette institution applique.

Article 13

Les travailleurs visés aux articles 8 et 9 de la présente Convention et les membres de leur famille qui les accompagnent bénéficient des prestations en nature pendant toute la durée de leur séjour sur le territoire de l'Etat contractant autre que celui à la législation duquel ils sont soumis.

Article 14

(1) Les prestations en espèces en cas de maladie ou de maternité dues en vertu de la législation d'un Etat contractant sont payées également lorsque le bénéficiaire séjourne sur le territoire de l'autre Etat contractant.

(2) Les prestations en espèces sont servies directement par l'institution compétente dont le bénéficiaire relève.

Article 15

(1) Le titulaire de pensions ou de rentes dues en vertu des législations des deux Etats contractants bénéficie pour lui-même et les membres de sa famille des prestations en nature conformément à la législation de l'Etat sur le territoire duquel il réside et à la charge de l'institution de cet Etat.

2. Henkilöllä, joka saa eläkettä tai elinkor-koa sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti ja asuu toisen sopimusvaltion alueella, sekä hänen perheenjäsenillään on oikeus sairaanhoitoetuuksiin sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella hän asuu.

16 artikla

Tämän osaston määräysten mukaisesti annettavat sairaanhoitoetuedet eivät edellytä korvauksia kysymykseen tulevien vakuutuslaitosten välillä.

2 Osasto

Työtapatuimat ja ammattitaudit

17 artikla

1. Henkilöllä, jolla työtaturman tai ammattitaudin perusteella on oikeus sairaanhoitoetuuksiin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, on oikeus toisen sopimusvaltion alueella oleskellessaan mainituista syistä johtuviin sairaanhoitoetuuksiin, jotka antaa oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitos soveltamansa lainsäädännön mukaisesti.

2. Muut sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti tapaturmavakuutuksen perusteella maksettavat rahaetuedet kuin elinkorot, maksetaan myös kun etuedensaaja oleskelee toisen sopimusvaltion alueella. Asianomainen vakuutuslaitos maksaa ne suoraan etuedensaajalle.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen määräyksiä sovelletaan myös henkilöihin, joille on sattunut sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti korvattava työtaturma tai jotka ovat saaneet tällaisen ammattitaudin ja jotka asuvat tai asettuvat asumaan toisen sopimusvaltion alueelle.

18 artikla

1. Asianomainen vakuutuslaitos korvaa tämän sopimuksen 17 artiklan mukaan annetut sairaanhoitoetuedet sille vakuutuslaitokselle, joka etuedet on antanut.

2. Ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettut korvaukset määräytyvät ja ne suoritetaan tä-

(2) Le titulaire d'une pension ou rente due en vertu de la législation de l'un des Etats contractants qui réside sur le territoire de l'autre Etat contractant bénéficie pour lui-même et les membres de sa famille des prestations en nature conformément à la législation de l'Etat sur le territoire duquel il réside.

Article 16

Les prestations en nature servies en vertu des dispositions du présent chapitre ne donnent pas lieu à remboursement entre les institutions concernées.

Chapitre 2

Accidents du travail et maladies professionnelles

Article 17

(1) Une personne qui, en raison d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, a droit aux prestations en nature conformément à la législation d'un Etat contractant, bénéficie en cas de séjour sur le territoire de l'autre Etat contractant des prestations en nature qui sont servies par l'institution du lieu de séjour selon les dispositions de la législation qu'elle applique.

(2) Les prestations en espèces de l'assurance accidents autres que les rentes dues en vertu de la législation d'un Etat contractant sont payées également lorsque le bénéficiaire séjourne sur le territoire de l'autre Etat contractant. Elles sont servies directement par l'institution compétente dont le bénéficiaire relève.

(3) Les dispositions des paragraphes (1) et (2) du présent article sont applicables par analogie aux personnes qui sont victimes d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle dédommageable en vertu de la législation d'un Etat contractant et qui résident ou transfèrent leur résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant.

Article 18

(1) Les prestations en nature servies en vertu de l'article 17 de la présente Convention font l'objet d'un remboursement de la part des institutions compétentes à celles qui les ont servies.

(2) Les remboursements prévus au paragraphe (1) sont déterminés et effectués suivant

män sopimuksen 32 artiklassa tarkoitetun toimenpanosopimuksen määräysten mukaisesti.

3. Sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat sopia, ettei korvauksia niiden alaisuuteen kuuluvien vakuutuslaitosten välillä suoriteta.

19 artikla

Jos määrättäessä sopimusvaltion lainsäädännön mukaan työkyvyttömyyden asteesta, joka on seurausta tapaturmasta tai ammattitaudista ja tässä lainsäädännössä nimenomaisesti tai muutoin edellytetään, että myös aikaisemmin sattuneet tapaturmat tai syntyneet ammattitaudit on otettava huomioon, tätä sovelletaan myös tapaturmiin ja ammattitauteihin, jotka ovat sattuneet tai syntyneet toisen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin kuulumisen aikana, ikään kuin ne olisivat sattuneet tai syntyneet ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti.

20 artikla

1. Jos henkilö, joka on sairastunut ammattitautiin, on työskennellyt kyseiseen ammattitautiin altistavassa työssä kummassakin sopimusvaltiossa, etuudet, joihin sairastuneella tai hänen eloonjääneillä omaisillaan voi olla oikeus, annetaan ainoastaan sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella työskentely on viimeksi tapahtunut, edellyttäen, että kysymyksessä oleva henkilö täyttää tässä lainsäädännössä määrätyt edellytykset ja, tarpeen mukaan, ottaen huomioon toisen kappaleen määräykset.

2. Jos sopimusvaltion lainsäädännön perusteella ammattitautietuuksien myöntäminen edellyttää, että kysymyksessä oleva ammattitauti on ensimmäistä kertaa lääketieteellisesti todettu tämän sopimusvaltion alueella, katsotaan tämä edellytys täytetyksi, jos ammattitauti ensimmäistä kertaa on todettu toisen sopimusvaltion alueella.

21 artikla

Henkilöllä, joka saa tai on saanut korvausta ammattitaudista sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, on oikeus toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan korvaukseen samanlaisesta ammattitaudista tai aikaisemman ammattitautin pahetessa seuraavien sääntöjen mukaan:

les modalités à fixer par l'Arrangement administratif visé à l'article 32 de la présente Convention.

(3) Les autorités compétentes des Etats contractants peuvent décider d'un commun accord de renoncer au remboursement entre les institutions relevant de leur compétence.

Article 19

Si, pour apprécier le degré d'incapacité dans le cas d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle au regard de la législation de l'un des Etats contractants, cette législation prévoit explicitement ou implicitement que les accidents du travail ou les maladies professionnelles survenus antérieurement sont pris en considération, le sont également les accidents du travail et les maladies professionnelles survenus antérieurement sous la législation de l'autre Etat contractant comme s'ils étaient survenus sous la législation du premier Etat.

Article 20

(1) Lorsque la victime d'une maladie professionnelle a exercé une activité susceptible de provoquer ladite maladie sous la législation des deux Etats contractants, les prestations auxquelles la victime ou ses survivants peuvent prétendre sont accordées exclusivement au titre de la législation de l'Etat sur le territoire duquel cette activité a été exercée en dernier lieu et sous réserve que l'intéressé remplisse les conditions prévues par cette législation, compte tenu, le cas échéant, des dispositions du paragraphe (2).

(2) Si l'octroi des prestations de maladie professionnelle au titre de la législation d'un Etat contractant est subordonné à la condition que la maladie considérée ait été constatée médicalement pour la première fois sur son territoire, cette condition est réputée remplie lorsque ladite maladie a été constatée pour la première fois sur le territoire de l'autre Etat contractant.

Article 21

Lorsque, en cas d'aggravation d'une maladie professionnelle, une personne qui bénéficie ou qui a bénéficié d'une réparation pour une maladie professionnelle en vertu de la législation de l'un des Etats contractants fait valoir, pour une maladie professionnelle de même nature, des droits à prestations en vertu de la législation de l'autre Etat contractant, les règles suivantes sont applicables:

a) Jos henkilö ei ole työskennellyt viimeksi mainitun sopimusvaltion alueella sellaisessa työssä, jonka voi katsoa aiheuttaneen tai pahentaneen ammattitautia, ensiksi mainitun valtion asianomainen vakuutuslaitos vastaa etuuksien suorittamisesta, ottaen huomioon pahenemisen ja soveltaen tätä vakuutuslaitosta koskevan lainsäädännön määräyksiä.

b) Jos henkilö on viimeksi mainitun sopimusvaltion alueella työskennellyt sellaisessa työssä, ensiksi mainitun sopimusvaltion asianomainen vakuutuslaitos vastaa etuuksista vastamatta huomioon pahenemista ja soveltaen tätä vakuutuslaitosta koskevan lainsäädännön määräyksiä. Viimeksi mainitun sopimusvaltion asianomainen vakuutuslaitos maksaa henkilölle lisän, jonka suuruus määrätään tämän sopimusvaltion lainsäädännön mukaan ja joka vastaa eroa pahenemisen huomioon ottaen maksettavan etuuden määrän ja sen etuuden määrän välillä, joka on maksettu ennen pahenemista.

3 Osasto

Työkyvyttömyys, vanhuus ja kuolemantapaus (eläkkeet)

1 Alaosasto. Etuuksien myöntäminen sovellettaessa Luxemburgin lainsäädäntöä

22 artikla

1. Jos vakuutettu on kuulunut perättäisesti tai vuorotellen kummankin sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, täytetyt vakuutuskaudet tai vastaavat kaudet lasketaan yhteen etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi, elleivät nämä kaudet ole päällekkäisiä.

2. Luxemburgin vakuutuskausiin rinnastetaan Suomen työeläkelainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet.

3. Kausiksi, jotka Luxemburgin lainsäädännön mukaan pidentävät työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeen saamiseksi edellytettyä määräaikaa, luetaan vastaavasti myös kaudet, jotka on täytetty Suomen alueella.

a) si la personne n'a pas exercé sur le territoire de ce dernier Etat un emploi susceptible de provoquer la maladie professionnelle ou de l'aggraver, l'institution compétente du premier Etat est tenue d'assumer la charge des prestations, compte tenu de l'aggravation, selon les dispositions de la législation qu'elle applique;

b) si la personne a exercé sur le territoire de ce dernier Etat un tel emploi, l'institution compétente du premier Etat est tenue d'assumer la charge des prestations, compte non tenu de l'aggravation selon les dispositions de la législation qu'elle applique; l'institution compétente du second Etat accorde à la personne un supplément dont le montant est déterminé selon la législation de cet Etat et qui est égal à la différence entre le montant de la prestation due après l'aggravation et le montant de la prestation qui aurait été due avant l'aggravation.

Chapitre 3

Invalidité, vieillesse et décès (pensions)

Section 1. Liquidation des prestations en cas d'application de la législation luxembourgeoise

Article 22

(1) Lorsqu'un assuré a été soumis successivement ou alternativement à la législation des deux Etats contractants, les périodes d'assurance ou équivalentes accomplies en vertu de la législation de chacun des Etats contractants sont totalisées, pour autant qu'elles ne se superposent pas, en vue de l'acquisition, du maintien ou du recouvrement du droit aux prestations.

(2) Sont reconnues équivalentes à des périodes luxembourgeoises d'assurance les périodes d'assurance accomplies conformément à la législation finlandaise sur les pensions du travail.

(3) Les périodes qui en vertu de la législation luxembourgeoise ont pour effet de prolonger la période de référence au cours de laquelle doit avoir été accompli le stage requis pour l'octroi des pensions d'invalidité et de survie sont également prises en considération si ces périodes sont accomplies sur le territoire de la Finlande.

4. Kappaleiden 1 ja 2 määräyksiä sovelletaan vastaavasti, kun Luxemburgin lainsäädännön mukaan otetaan huomioon lapsen syntymää seuraava kahdentoista kuukauden vakuutuskausi sellaisen vakuutetun hyväksi, joka jää kotiin hoitamaan lasta. Tätä määräystä sovelletaan sillä edellytyksellä, että vakuutettu on viimeksi täyttänyt Luxemburgin lainsäädännön mukaisia vakuutuskausia.

23 artikla

1. Jos henkilöllä on oikeus eläkkeeseen Luxemburgin lainsäädännön mukaisesti, soveltamatta 22 artiklan 1—3 kappaleen määräyksiä, Luxemburgin laitos laskee soveltamansa lainsäädännön mukaisesti eläkkeen, joka vastaa tämän lainsäädännön mukaisen vakuutuskausien kokonaismäärää. Tämä laitos laskee eläkkeen myös 2 kappaleen määräyksiä soveltaen. Ainoastaan korkeampi määrä näistä myönnetään.

2. Jos henkilöllä on oikeus Luxemburgin lainsäädännön mukaiseen eläkkeeseen vain laskemalla yhteen kaudet 22 artiklan 1—3 kappaleen määräysten mukaisesti, sovelletaan seuraavia määräyksiä:

a) Luxemburgin laitos laskee eläkkeen teoreettisen määrän ikään kuin hakija olisi täyttänyt kaikki kummankin sopimusvaltion mukaiset vakuutuskaudet yksinomaan kysymyksessä olevan lainsäädännön mukaisesti;

b) teoreettisen määrän perusteella Luxemburgin laitos määrää eläkkeen todellisen määrän suhteuttamalla sen soveltaman lainsäädännön mukaan täytetyt vakuutuskaudet kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan täytettyjen vakuutuskausien yhteismäärään;

c) määrätessään a)-kohdan tarkoittamaa teoreettista määrää Luxemburgin laitos ottaa huomioon toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan täytettyjä vakuutuskausia varten

i) kun on kysymys ansioperusteisten osien tai ansioperusteisten erityisosien laskemisesta niiden palkka- ja muiden tulojen keskimäärän, jotka ovat perusteena sen soveltaman lainsäädännön mukaan täytetyiltä vakuutuskausilta maksettaville vakuutusmaksuille;

(4) Les paragraphes (1) et (2) sont applicables par analogie pour la mise en compte conformément à la législation luxembourgeoise d'une période d'assurance de douze mois suivant la naissance d'un enfant en faveur de l'assuré qui se consacre à son éducation. L'application de la disposition qui précède est subordonnée à la condition que l'assuré ait accompli en dernier lieu des périodes d'assurance au titre de la législation luxembourgeoise.

Article 23

(1) Si une personne peut prétendre à une pension en vertu de la législation luxembourgeoise sans qu'il soit nécessaire de faire application de l'article 22, paragraphes (1) à (3), l'institution luxembourgeoise calcule, selon les dispositions de la législation qu'elle applique, la pension correspondant à la durée totale des périodes d'assurance à prendre en compte en vertu de cette législation. Cette institution procède aussi au calcul de la pension qui serait due en application des dispositions du paragraphe 2 ci-après. Le montant le plus élevé est seul retenu.

(2) Si une personne peut prétendre à une pension en vertu de la législation luxembourgeoise, dont le droit n'est ouvert que compte tenu de la totalisation des périodes prévue à l'article 22, paragraphes (1) à (3), les règles suivantes sont applicables:

a) l'institution luxembourgeoise calcule le montant théorique de la pension à laquelle le requérant pourrait prétendre si toutes les périodes d'assurance accomplies en vertu des législations des deux Etats avaient été accomplies exclusivement sous sa propre législation;

b) sur la base de ce montant théorique l'institution luxembourgeoise fixe ensuite le montant effectif de la pension au prorata de la durée des périodes d'assurance accomplies sous la législation qu'elle applique par rapport à la durée totale des périodes d'assurance accomplies sous les législations des deux Etats;

c) pour la détermination du montant théorique visé à l'alinéa a) qui précède l'institution luxembourgeoise met en compte pour les périodes d'assurance accomplies sous la législation de l'autre Etat

i) en ce qui concerne le calcul des majorations proportionnelles et des majorations proportionnelles spéciales la moyenne des salaires, traitements ou revenus cotisables constatée pour les périodes d'assurance accomplies sous la législation qu'elle applique;

ii) kun on kysymys tasaosien tai erityistasaosien laskemisesta tasamäärän, joka vastaa sen soveltaman lainsäädännön mukaan täytettyjä vakuutuskausia.

3. Jos henkilöllä ei ole oikeutta Luxemburgin lainsäädännön mukaiseen eläkkeeseen muutoin kuin ottamalla huomioon 28 artiklan määräykset, kolmannen valtion lainsäädännön mukaan täytetyt vakuutuskaudet luetaan hyväksi sovellettaessa edellä olevan 2 kappaleen b)- ja c)-kohdan määräyksiä.

24 artikla

Jos Luxemburgin lainsäädännön mukaan täytettyjen vakuutuskausien kokonaismäärä ei ole yhtä vuotta, Luxemburgin asianomainen vakuutuslaitos ei myönnä etuutta näiden kausien perusteella, ellei tämän vakuutuslaitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan synny oikeutta etuuksiin yksinomaan näiden kausien perusteella. Jos eläkeoikeutta ei ole syntynyt, vakuutetusta maksetut vakuutusmaksut palautetaan hänelle Luxemburgin lainsäädännön mukaisesti hänen täyttäessään 65 vuotta.

2 Alaosasto. Etuuksien myöntäminen sovellettaessa Suomen lainsäädäntöä

25 artikla

Jollei tämän sopimuksen 37 artiklassa toisin määrätä, Suomen asianomainen vakuutuslaitos soveltaa omaa lainsäädäntöään määrätessään eläkeoikeudesta ja eläkkeen määrää laskiessaan.

26 artikla

Jos henkilö työkyvyttömäksi tullessaan ei täytä Suomen työeläkejärjestelmän asumiskavaatimusta, kaudet, jotka hän on oman työnsä perusteella kuulunut Luxemburgin eläkevakuutuksen piiriin, rinnastetaan asumiskoihin Suomessa, elleivät ne ole päällekkäisiä.

27 artikla

Sen estämättä mitä tämän sopimuksen 4 ja 5 artiklassa on määrätty, Suomen kansaneläke-

ii) en ce qui concerne le calcul des majorations forfaitaires et des majorations forfaitaires spéciales un montant forfaitaire égal à celui correspondant aux périodes d'assurance accomplies sous la législation qu'elle applique.

(3) Si une personne ne peut prétendre à une pension en vertu de la législation luxembourgeoise que compte tenu des dispositions de l'article 28, les périodes d'assurance accomplies sous la législation d'un Etat tiers sont prises en considération pour l'application des alinéas b) et c) du paragraphe (2) qui précède.

Article 24

Si la durée totale des périodes d'assurance accomplies sous la législation luxembourgeoise n'atteint pas une année, l'institution luxembourgeoise compétente n'est pas tenue d'accorder une pension au titre desdites périodes, sauf si en vertu de ces seules périodes un droit à pension est acquis en vertu de la législation qu'elle applique. Si un droit à pension n'est pas acquis, les cotisations versées sur le compte de l'assuré lui sont remboursées à l'expiration de la soixante-cinquième année d'âge conformément à la législation luxembourgeoise.

Section 2. Liquidation des prestations en cas d'application de la législation finlandaise

Article 25

Sous réserve de l'article 37 de la présente Convention, l'institution finlandaise compétente applique sa propre législation pour déterminer l'ouverture du droit à pension et pour le calcul de celle-ci.

Article 26

Si lors de la survenance de l'invalidité une personne ne remplit pas la condition de résidence fixée par la législation finlandaise sur les pensions du travail, les périodes pendant lesquelles elle a été soumise en raison de son activité à l'assurance pension luxembourgeoise sont assimilées à des périodes de résidence en Finlande, pour autant qu'elles ne se superposent pas.

Article 27

Nonobstant les dispositions des articles 4 et 5 de la présente Convention les prestations de la

lain ja perhe-eläkelain mukaiset etuudet myönnetään seuraavien määräysten perusteella:

1. Luxemburgin kansalaiset, joille on Suomessa myönnetty vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke Suomen kansaneläkelain mukaan tai perhe-eläke Suomen perhe-eläkelain mukaan, säilyttävät muuttaessaan Luxemburgiin oikeuden eläkkeeseen samoin edellytyksin kuin Suomesta Luxemburgiin muuttavat Suomen kansalaiset.

2. Luxemburgissa tai Suomessa asuvilla Luxemburgin kansalaisilla, jotka eivät täytä Suomen kansaneläkelain vanhuuseläkkeen saamiseksi säädettyjä Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus vanhuuseläkkeen pohjaosaan, jos he täytettyään 16 vuotta ovat asuneet yhdenjaksoisesti vähintään viiden vuoden ajan Suomessa.

3. Luxemburgissa tai Suomessa asuvilla Luxemburgin kansalaisilla, jotka eivät täytä Suomen perhe-eläkelain säädettyjä lesken ja vainajan Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus leskeneläkkeeseen pohjaosaan, jos vainaja oli Luxemburgin kansalainen ja sekä hän että hänen leskensä täytettyään 16 vuotta ovat asuneet yhdenjaksoisesti vähintään viiden vuoden ajan Suomessa ja vainaja kuollessaan asui Luxemburgin kansalaisena Luxemburgissa tai Suomessa.

4. Luxemburgissa tai Suomessa asuvilla Luxemburgin kansalaisilla, jotka eivät täytä Suomen perhe-eläkelain säädettyjä lapsen ja vainajan Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus lapseneläkkeeseen, jos vainaja oli Luxemburgin kansalainen ja täytettyään 16 vuotta oli asunut yhdenjaksoisesti vähintään viiden vuoden ajan Suomessa ja asui kuollessaan Luxemburgissa tai Suomessa.

législation finlandaise sur le régime national des pensions et sur les pensions de famille sont accordées conformément aux dispositions ci-après:

1) Les ressortissants luxembourgeois, auxquels a été allouée en Finlande une pension de vieillesse ou d'invalidité conformément à la loi finlandaise sur le régime national des pensions ou une pension de famille, conformément à la loi finlandaise sur les pensions de famille, conservent lorsqu'ils transfèrent leur résidence au Luxembourg leur droit à pension, dans les mêmes conditions que les ressortissants finlandais qui transfèrent leur résidence au Luxembourg.

2) Les ressortissants luxembourgeois résidant au Luxembourg ou en Finlande, qui ne remplissent pas les exigences de résidence prévues par la loi finlandaise sur le régime national des pensions en ce qui concerne la pension de vieillesse, ont droit, lorsque toutes les autres conditions sont remplies, au montant de base de la pension de vieillesse s'ils ont résidé de manière ininterrompue en Finlande pendant cinq ans au moins après l'accomplissement de leur seizième année d'âge.

3) Les ressortissants luxembourgeois résidant au Luxembourg ou en Finlande, qui ne remplissent pas les exigences de résidence prévues par la loi finlandaise sur les pensions de famille en ce qui concerne la pension de veuve, ont droit, lorsque toutes les autres conditions sont remplies, au montant de base de la pension de veuve s'ils ont résidé de manière ininterrompue en Finlande pendant cinq ans au moins après l'accomplissement de leur seizième année d'âge et si le défunt avait résidé de manière ininterrompue en Finlande pendant cinq ans au moins après l'accomplissement de sa seizième année d'âge et si le jour de son décès il résidait, en tant que ressortissant luxembourgeois, au Luxembourg ou en Finlande.

4) Les ressortissants luxembourgeois résidant au Luxembourg ou en Finlande, qui ne remplissent pas les exigences de résidence prévues par la loi finlandaise sur les pensions de famille en ce qui concerne la pension d'orphelin, ont droit, lorsque toutes les autres conditions sont remplies, à la pension d'orphelin, si le défunt avait résidé de manière ininterrompue en Finlande pendant cinq ans au moins après l'accomplissement de sa seizième année d'âge et si le jour de son décès il résidait en tant que ressortissant luxembourgeois au Luxembourg ou en Finlande.

3 Alaosasto. Yhteiset määräykset

28 artikla

Jos vakuutetulla ei ole oikeutta etuuksiin yksinomaan molemmissa sopimusvaltioissa täytettyjen vakuutuskausien perusteella, otetaan myös huomioon ne vakuutuskaudet, jotka on täytetty kolmannessa valtiossa, jonka kanssa molemmat sopimusvalliot ovat tehneet sellaisen kansainvälisen sosiaaliturvasopimuksen, jonka perusteella on mahdollista laskea yhteen vakuutuskausia etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi.

4 Osasto

Perhe-etuudet

29 artikla

Henkilöillä, jotka kuuluvat sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, on oikeus saada perhe-etuuksia lapsista, jotka asuvat toisen sopimusvaltion alueella tämän valtion lainsäädännön mukaisesti. Etuudet antaa lapsen asuinalueen vakuutuslaitos soveltamansa lainsäädännön määräysten mukaisesti.

5 Osasto

Työttömyys

30 artikla

1. Jos sopimusvaltion lainsäädännön mukaan etuuksien saaminen, säilyttäminen tai takaisinsaaminen riippuu vakuutuskausien tai työskentelykausien täyttämisestä, tätä lainsäädäntöä soveltavan vakuutuslaitoksen on otettava tarpeen mukaan huomioon myös ne vakuutuskaudet tai työskentelykaudet, jotka on täytetty toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, ikään kuin ne olisivat vakuutus- tai työskentelykausia ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön mukaan. Sopimusvaltio, jonka lainsäädännön mukaan etuuksia koskevan oikeuden säilyttäminen riippuu vakuutuskausien täyttämisestä, ei ole velvollinen ottamaan huomioon toisessa sopimusvaltiossa täytettyjä työskentelykausia muutoin kuin sillä edellytyksellä, että nämä kaudet voidaan katsoa täytetyiksi vakuutuskausiksi tämän sopimusvaltion lainsäädännön mukaan.

Section 3. Disposition commune

Article 28

Lorsqu'un assuré n'a pas droit aux prestations sur la base des seules périodes d'assurance accomplies dans les deux Etats contractants, les périodes d'assurance qu'il a accomplies dans un Etat tiers avec lequel chacun des Etats contractants est lié par un instrument international de sécurité sociale prévoyant la totalisation des périodes d'assurance sont également prises en compte en vue de l'acquisition, du maintien ou du recouvrement du droit aux prestations.

Chapitre 4

Allocations familiales

Article 29

Les personnes soumises à la législation d'un Etat contractant ont droit pour les enfants qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant aux allocations familiales prévues par la législation de ce dernier Etat. Ces prestations sont servies par l'institution du lieu de résidence des enfants selon les dispositions de la législation que cette institution applique.

Chapitre 5

Chômage

Article 30

(1) Si la législation d'un Etat contractant subordonne l'acquisition, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations à l'accomplissement de périodes d'assurance ou d'emploi, l'institution qui applique cette législation tient compte à cet effet, dans la mesure nécessaire, aux fins de totalisation, des périodes d'assurance ou d'emploi accomplies sous la législation de l'autre Etat contractant comme s'il s'agissait de périodes d'assurance ou d'emploi accomplies sous la législation du premier Etat. L'Etat contractant dont la législation subordonne l'ouverture du droit aux prestations à l'accomplissement de périodes d'assurance n'est tenu de prendre en compte les périodes d'emploi accomplies dans l'autre Etat contractant qu'à la condition que ces périodes eussent été considérées comme périodes d'assurance si elles avaient été accomplies sous la législation du premier Etat.

2. Tämän artiklan ensimmäisen kappaleen määräysten soveltaminen edellyttää, että kysymyksessä oleva henkilö on viimeksi kuulunut sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, josta etuuksia haetaan, sekä on työskennellyt tämän lainsäädännön mukaan vähintään neljä viikkoa viimeisten 12 kuukauden aikana ennen hakemuksen jättämistä. Jos työskentely on päättynyt ilman työntekijän syytä ennen neljän viikon täyttymistä ja jos työskentelyn oli määrä kestää kauemmin, ensimmäisen kappaleen määräyksiä sovelletaan.

3. Jos etuuksien maksuaika riippuu vakuutus- tai työskentelykausien pituudesta, 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan.

31 artikla

Sovellettaessa tämän sopimuksen 30 artiklan määräyksiä asianomainen vakuutuslaitos määrätessään korvausajan pituutta ottaa tarvittaessa huomioon ajan, jolta etuuksia on annettu toisen sopimusvaltion vakuutuslaitoksesta viimeisten 12 kuukauden aikana ennen etuuksia koskevan hakemuksen jättämistä.

IV OSA

Muita määräyksiä

32 artikla

Asianomaiset viranomaiset

a) sopivat tämän sopimuksen soveltamisen kannalta välttämättömistä toimeenpanomääräyksistä;

b) vaihtavat tietoja soveltamista koskevista toimenpiteistä, joihin ne ovat ryhtyneet;

c) vaihtavat tietoja lainsäädäntönsä muutoksista, jotka saattavat vaikuttaa sopimuksen soveltamiseen;

d) nimeävät yhdyselimiä tämän sopimuksen soveltamisen helpottamiseksi ja erityisesti yksinkertaisen ja nopean yhteyden luomiseksi kysymykseen tulevien vakuutuslaitosten välillä.

33 artikla

Kaikki yksityishenkilöitä koskevat tiedot, jotka tätä sopimusta sovellettaessa toimitetaan

(2) L'application des dispositions du paragraphe (1) du présent article est subordonnée à la condition que l'intéressé ait été soumis en dernier lieu à la législation de l'Etat contractant au titre de laquelle les prestations sont demandées et qu'il ait accompli sous cette législation une activité professionnelle pendant quatre semaines au moins au cours des douze derniers mois précédant sa demande. Le paragraphe (1) s'applique nonobstant la cessation de l'emploi, sans la faute du salarié, avant l'accomplissement des quatre semaines lorsque cet emploi était destiné à durer plus longtemps.

(3) Lorsque la durée d'octroi des prestations dépend de la durée des périodes d'assurance ou d'emploi les dispositions du paragraphe (1) sont applicables.

Article 31

En cas d'application des dispositions de l'article 30 de la présente Convention l'institution compétente tient compte, en tant que de besoin, pour déterminer la durée d'octroi des prestations, de la période pendant laquelle des prestations ont été servies par l'institution de l'autre Etat contractant au cours des douze derniers mois précédant la demande de prestations.

TITRE IV

Dispositions diverses

Article 32

Les autorités compétentes

a) concluent les arrangements administratifs nécessaires pour l'application de la présente Convention;

b) se communiquent toutes informations concernant les mesures prises pour son application;

c) se communiquent toutes informations concernant les modifications de leur législation susceptibles d'affecter son application;

d) désignent des organismes de liaison en vue de faciliter l'application de la présente Convention, notamment en ce qui concerne l'établissement de rapports faciles et rapides entre les institutions des deux Etats contractants.

Article 33

Toutes les données à caractère personnel qui sont communiquées en application de la pré-

sopimusvaltiosta toiseen, ovat luottamuksellisia ja niitä käytetään vain ratkaistaessa oikeutta sopimuksessa tarkoitettuun ja tietopyynnössä mainittuun tai siihen liittyvään etuuteen.

34 artikla

Tätä sopimusta sovellettaessa viranomaiset ja vakuutuslaitokset, jotka toimeenpanevat sen määräyksiä, antavat toisilleen apua ikään kuin ne soveltaisivat omaa lainsäädäntöään. Hallinnollinen apu, jonka nämä viranomaiset ja vakuutuslaitokset antavat toisilleen, on periaatteessa maksutonta. Sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat kuitenkin päättää tiettyjen kustannusten korvaamisesta.

35 artikla

1. Sopimusvaltion lainsäädännössä määrätty hakemusten tai asiakirjojen vapauttaminen veroista, leimaveroista, oikeudenkäynti- tai rekisteröintimaksuista tai niiden alentaminen, kun kysymys on tämän valtion lainsäädännön soveltamisesta, on ulotettava koskemaan myös hakemuksia ja asiakirjoja, jotka annetaan toisen sopimusvaltion lainsäädännön tai tämän sopimuksen mukaan.

2. Tätä sopimusta sovellettaessa kysymykseen tulevat asiakirjat tai todistukset eivät tarvitse diplomaattisen tai konsuliviranomaisen vahvistamista eikä niistä makseta leimaveroa.

36 artikla

Tämän sopimuksen soveltamisessa tarvittavat kirjelmät, jotka annetaan sosiaaliturva-asioissa toimivaltaiselle laitokselle tai viranomaiselle voidaan laatia suomeksi, ruotsiksi, ranskaksi, englanniksi tai saksaksi.

37 artikla

1. Sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti tämän sopimusvaltion viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle määrääjassa jätettävät hakemukset, ilmoitukset tai valitukset katsotaan jätetyiksi, jos ne samassa määrääjässä on jätetty toisen sopimusvaltion vastaavalle viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle. Tällaisessa tapauksessa on nämä hakemukset, ilmoitukset

sente Convention par un Etat contractant à l'autre Etat contractant sont confidentielles et ne sont à utiliser qu'aux fins de décision d'un droit à prestation prévu par la Convention ainsi qu'en cas d'une demande de renseignements se rapportant à un droit à prestation.

Article 34

Pour l'application de la présente Convention les autorités et les institutions chargées de son exécution se prêteront leurs bons offices et agiront comme s'il s'agissait de l'application de leur propre législation. L'entraide administrative de ces autorités et institutions est en principe gratuite. Toutefois, les autorités compétentes des Etats contractants peuvent convenir du remboursement de certains frais.

Article 35

(1) Le bénéfice des exemptions ou réductions de taxes, de timbres, de droits de greffe ou d'enregistrement, prévues par la législation de l'un des Etats contractants pour les pièces ou documents à produire en application de la législation de cet Etat, est étendu aux pièces et documents analogues à produire en application de la législation de l'autre Etat contractant ou de la présente Convention.

(2) Tous actes, documents et pièces quelconques de nature officielle à produire pour l'exécution de la présente Convention sont dispensés du visa de légalisation des autorités diplomatiques et consulaires et des droits de chancellerie.

Article 36

Les communications adressées pour l'application de la présente Convention aux organismes ou autorités de l'un des Etats contractants, compétents en matière de sécurité sociale, sont rédigées soit en finnois, soit en suédois, soit en français, soit en anglais, soit en allemand.

Article 37

(1) Les demandes, déclarations ou recours qui auraient dû être présentés aux fins de l'application de la législation de l'un des Etats contractants, dans un délai déterminé, auprès d'un organisme ou d'une autorité de cet Etat, sont recevables s'ils sont présentés dans le même délai auprès d'un organisme ou d'une autorité correspondant de l'autre Etat contrac-

tai valitukset viivyttelemättä toimitettava ensiksi mainitun sopimusvaltion kysymykseen tullevalle viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle. Tämä voi tapahtua joko suoraan tai sopimusvaltioiden asianomaisten viranomaisten kautta.

2. Sopimusvaltion lainsäädännön mukainen etuutta koskeva hakemus katsotaan toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaista vastaavaa etuutta koskevaksi hakemukseksi vain kun asianomainen henkilö tekee myös toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisen hakemuksen.

38 artikla

Jos sopimusvaltion vakuutuslaitos tämän sopimuksen perusteella on velvollinen maksamaan rahasuorituksia toisen sopimusvaltion alueella edunsaajalle, etuudet voidaan pätevästi maksaa ensiksi mainitun valtion valuutassa. Kun vakuutuslaitos maksaa rahasuorituksen toisen sopimusvaltion alueella olevalle vakuutuslaitokselle, sen on suoritettava maksu viimeksi mainitun sopimusvaltion valuutassa.

39 artikla

1. Sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset neuvottelevat suoraan keskenään kaikista erimielisyyksistä, jotka ilmenevät sopimusvaltioiden välillä tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta.

2. Ellei erimielisyyttä kyetä ratkaisemaan kuuden kuukauden kuluessa tämän artiklan ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettujen neuvottelujen aloittamisesta, se on annettava välimieslautakunnalle, jonka kokoonpanon ja työjärjestyksen sopimusvaltiot yhdessä päättävät. Välimieslautakunnan on ratkaistava erimielisyys tämän sopimuksen peruseriaatteiden ja hengen mukaisesti. Sen päätös on sitova ja lopullinen.

40 artikla

1. Jos sopimusvaltion vakuutuslaitos on maksanut etuudensaajalle etuutta määrän, joka ylittää sen mihin tällä on oikeus, voi tämä vakuutuslaitos sen soveltaman lainsäädännön rajoissa ja edellytyksin pyytää, että toisen sopimusvaltion vakuutuslaitos, joka maksaa etuuksia tälle etuudensaajalle, pidättää määrän, joka vastaa tämän saamaa liikamäärää, summasta, jonka vakuutuslaitos antaa kysymyksessä olevalle etuudensaajalle. Viimeksi mainittu va-

tant. Dans ce cas, ces demandes, déclarations ou recours sont à transmettre sans délai à l'organisme ou l'autorité compétent du premier Etat, soit directement, soit par l'intermédiaire des autorités compétentes des deux Etats.

(2) Une demande de prestations conformément à la législation d'un Etat contractant ne vaut demande à une prestation correspondante conformément à la législation de l'autre Etat contractant que si la personne concernée présente également une demande conformément à la législation de l'autre Etat contractant.

Article 38

Les institutions d'un Etat contractant qui en vertu de la présente Convention sont débitrices de prestations en espèces envers des bénéficiaires se trouvant sur le territoire de l'autre Etat contractant s'en libèrent valablement dans la monnaie du premier Etat; lorsqu'elles sont débitrices de sommes envers des institutions se trouvant sur le territoire de l'autre Etat elles sont tenues de les liquider dans la monnaie de ce dernier Etat.

Article 39

(1) Tout différend venant à s'élever entre les Etats contractants au sujet de l'interprétation ou de l'application de la présente Convention fera l'objet de négociations directes entre les autorités compétentes des Etats contractants.

(2) Si le différend ne peut être réglé dans un délai de six mois à dater du début des négociations prescrites par le paragraphe (1) du présent article, il sera soumis à une commission arbitrale dont la composition et la procédure seront déterminées d'un commun accord entre les Etats contractants. La commission arbitrale doit résoudre le différend selon les principes fondamentaux et l'esprit de la présente Convention. Ses décisions sont obligatoires et définitives.

Article 40

(1) Lorsque l'institution d'un Etat contractant a versé à un bénéficiaire de prestations une somme qui excède celle à laquelle il a droit, cette institution peut, dans les conditions et limites prévues par la législation qu'elle applique, demander à l'institution de l'autre Etat contractant, débitrice de prestations en faveur de ce bénéficiaire, de retenir le montant payé en trop sur les sommes qu'elle verse audit bénéficiaire. Cette dernière institution opère la

kuutuslaitos suorittaa pidättämisen sen soveltaman lainsäädännön rajoissa ja ehdoin ikään kuin kysymys olisi tämän vakuutuslaitoksen maksamasta summasta. Vakuutuslaitos siirtää näin pidättämänsä summan vaatimuksen esittäneelle vakuutuslaitokselle.

2. Jos sopimusvaltion vakuutuslaitos on maksanut ennakkoa ajalta, jolta etuudensaajalla on oikeus saada vastaavaa etuutta toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, voi tämä vakuutuslaitos pyytää toisen sopimusvaltion vakuutuslaitosta pidättämään kysymyksessä olevaa ennakkoa vastaavan määrän, siitä määrästä, jonka vakuutuslaitos maksaa etuudensaajalle samalta ajalta. Viimeksi mainittu vakuutuslaitos suorittaa pidättämisen sen soveltaman lainsäädännön rajoissa ja ehdoin ja siirtää näin pidättämänsä summan vaatimuksen esittäneelle vakuutuslaitokselle.

3. Jos henkilö on saanut sosiaalihuolto sopimusvaltion alueella ajalta, jolta kysymyksessä olevalla henkilöllä on oikeus saada toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisia etuuksia, voi sosiaalihuolto antanut laitos, jos tällä on oikeus takaisinmaksuun etuudensaajan etuudesta, pyytää toisen sopimusvaltion vakuutuslaitosta, joka maksaa etuuksia kysymyksessä olevalle henkilölle, pidättämään summan, joka vastaa kyseisenä aikana myönnetyn sosiaalihuollon kustannuksia, summasta, jonka vakuutuslaitos maksaa kysymyksessä olevalle henkilölle. Viimeksi mainittu vakuutuslaitos suorittaa pidättämisen sen soveltaman lainsäädännön rajoissa ja ehdoin ja siirtää näin pidättämänsä summan vaatimuksen esittäneelle vakuutuslaitokselle.

V OSA

Siirtymä- ja loppumääräyksiä

41 artikla

1. Sopimus ei anna oikeutta etuuden saamiseksi voimaantuloa edeltävältä ajalta.

2. Ennen sopimuksen voimaantuloa täytetyt sopimusvaltion lainsäädännön perusteella hyväksiluettavat kaudet otetaan huomioon määrättäessä oikeudesta etuuksiin sopimusmääräysten perusteella.

retenu dans les conditions et limites où une telle compensation est autorisée par la législation qu'elle applique, comme s'il s'agissait de sommes servies en trop par elle-même et transfère le montant ainsi retenu à l'institution créancière.

(2) Lorsque l'institution d'un Etat contractant a versé une avance sur prestations pour une période au cours de laquelle le bénéficiaire avait droit à recevoir des prestations correspondantes au titre de la législation de l'autre Etat contractant, cette institution peut demander à l'institution de l'autre Etat de retenir le montant de ladite avance sur les sommes qu'elle doit audit bénéficiaire pour la même période. Cette dernière institution opère la retenue dans les conditions et limites prévues par la législation qu'elle applique et transfère le montant ainsi retenu à l'institution créancière.

(3) Lorsqu'une personne a bénéficié de l'assistance sociale sur le territoire d'un Etat contractant pendant une période au cours de laquelle elle avait droit à recevoir des prestations au titre de la législation de l'autre Etat contractant, l'organisme qui a fourni l'assistance sociale peut, s'il dispose légalement d'un recours sur les prestations dues aux bénéficiaires de l'assistance sociale, demander à l'institution de l'autre Etat contractant, débitrice de prestations en faveur de cette personne, de retenir le montant des frais d'assistance sociale octroyés au cours de ladite période sur les sommes qu'elle verse à ladite personne. Cette dernière institution opère la retenue dans les conditions et limites prévues par la législation qu'elle applique et transfère le montant ainsi retenu à l'organisme créancier.

TITRE V

Dispositions transitoires et finales

Article 41

(1) La présente Convention n'ouvre aucun droit au paiement de prestations pour une période antérieure à la date de son entrée en vigueur.

(2) Toute période d'assurance accomplie sous la législation d'un Etat contractant avant la date d'entrée en vigueur de la présente Convention est prise en considération pour la détermination du droit aux prestations s'ouvrant conformément aux dispositions de cette Convention.

3. Jollei tämän artiklan 1 kappaleen määräyksestä muuta seuraa, oikeus etuuksiin tämän sopimuksen perusteella on olemassa, vaikka se liittyy ennen sopimuksen voimaantuloa sattuneeseen tapahtumaan.

4. Kaikki etuudet, joita ei ole maksettu tai joiden maksaminen on keskeytetty edunsaajan kansalaisuuden vuoksi tai sen vuoksi, että hän asuu toisen sopimusvaltion alueella kuin missä maksava vakuutuslaitos sijaitsee, tai jonkun muun syyn vuoksi, joka on poistunut tämän sopimuksen myötä, maksetaan tai ryhdytään jälleen maksamaan etuuteen oikeutetun hakemuksesta tämän sopimuksen voimaantulosta lähtien edellyttäen, ettei aiemmin maksettuja etuuksia ole korvattu rahalla.

5. Henkilöillä, jotka ennen tämän sopimuksen voimaantuloa ovat saaneet eläkettä tai elinkorkoa, on oikeus hakemuksesta saada oikeutensa tarkistetuksi uudelleen, ottaen huomioon tämän sopimuksen määräykset. Nämä oikeudet voidaan myös tarkistaa hakemuksetta. Tällainen tarkistaminen ei voi johtaa aiempien etuuksien vähenemiseen.

6. Jos tämän artiklan 4 tai 5 kappaleessa tarkoitettu hakemus on jätetty kahden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta, on tämän sopimuksen perusteella syntyneet oikeudet hyväksyttävä voimaantulopäivästä lukien soveltamatta kysymyksessä olevaan henkilön sopimusvaltion lainsäädännössä olevia oikeuksien menettämistä tai rajoittamista koskevia määräyksiä.

7. Jos tämän artiklan 4 tai 5 kappaleessa tarkoitettu hakemus on jätetty sen jälkeen, kun kaksi vuotta on kulunut sopimuksen voimaantulosta, oikeudet, joita ei ole menetetty tai rajoitettu, saavutetaan hakemuksen jättöpäivästä lukien, jollei sopimusvaltion lainsäädännössä ole edullisempia määräyksiä.

42 artikla

Kumpikin sopimusvaltio ilmoittaa toiselle sopimusvaltiolle kirjallisesti, kun se on täyttänyt tämän sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat valtionsisäiset lainsäädännölliset edellytykset.

(3) Sous réserve des dispositions du paragraphe (1) du présent article, un droit est ouvert, en vertu de la présente Convention, même s'il se rapporte à un événement antérieur à l'entrée en vigueur de la présente Convention.

(4) Toute prestation qui n'a pas été liquidée ou qui a été suspendue à cause de la nationalité de l'intéressé ou en raison de sa résidence sur le territoire de l'Etat contractant autre que celui où se trouve l'institution débitrice ou pour tout autre obstacle qui a été levé par la présente Convention, sera à la demande de l'intéressé liquidée ou rétablie à partir de l'entrée en vigueur de la présente Convention, sauf si les droits antérieurement liquidés ont donné lieu à un règlement en capital.

(5) Les droits des intéressés ayant obtenu, antérieurement à l'entrée en vigueur de la présente Convention, la liquidation d'une pension ou d'une rente, seront révisés à leur demande, compte tenu des dispositions de cette Convention. Ces droits peuvent également être révisés d'office. En aucun cas, une telle révision ne devra avoir pour effet de réduire les droits antérieurs des intéressés.

(6) Si la demande visée aux paragraphes (4) ou (5) du présent article est présentée dans un délai de deux ans à partir de la date de l'entrée en vigueur de la présente Convention, les droits ouverts conformément aux dispositions de cette Convention sont acquis à partir de cette date, sans que les dispositions prévues par les législations des Etats contractants, relatives à la déchéance ou à la prescription des droits soient opposables aux intéressés.

(7) Si la demande visée aux paragraphes (4) ou (5) du présent article est présentée après l'expiration d'un délai de deux ans suivant l'entrée en vigueur de la présente Convention, les droits qui ne sont pas frappés de déchéance ou qui ne sont pas prescrits sont acquis à partir de la date de la demande, sous réserve des dispositions plus favorables de la législation d'un Etat contractant.

Article 42

Chaque Etat contractant notifiera par écrit à l'autre Etat contractant l'accomplissement des formalités constitutionnelles requises, en ce qui le concerne, pour l'entrée en vigueur de la présente Convention.

Tämä sopimus tulee voimaan viimeistä kirjallista ilmoitusta seuranneen kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

43 artikla

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Kumpikin sopimusvaltio voi irtisanoa sopimuksen. Irtisanomisesta on ilmoitettava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua ennen kulumassa olevan kalenterivuoden loppua. Tällöin sopimus lakkaa olemasta voimassa saman vuoden lopussa.

44 artikla

1. Jos tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, kaikki sopimuksen nojalla saavutetut oikeudet pysyvät edelleen voimassa.

2. Syntymässä olevat oikeudet, jotka liittyvät ennen sopimuksen voimassaolon lakkaamista täytettyihin kausiin, eivät lakkaa irtisanomisen vuoksi. Näiden oikeuksien tulevasta voimassa pitämisestä päätetään yhteisessä sopimuksessa tai ellei tällaista sopimusta ole, sen lainsäädännön mukaisesti, jota kysymyksessä oleva vakuutuslaitos soveltaa.

Tehty Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 1988 kahtena suomen- ja ranskankielisenä kappaleena, jotka kummatkin tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan puolesta

Kalevi Sorsa

Luxemburgin suurherttuakunnan puolesta

Jacques F. Poos

Benny Berg

La présente Convention entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit la date de la dernière de ces notifications.

Article 43

La présente Convention est conclue pour une durée indéterminée. Elle peut être dénoncée par chacun des Etats contractants. La dénonciation devra être notifiée au plus tard trois mois avant la fin de l'année civile en cours; la Convention cessera alors d'être en vigueur à la fin de cette année.

Article 44

(1) En cas de dénonciation de la présente Convention, tout droit acquis en vertu de ses dispositions est maintenu.

(2) Les droits en cours d'acquisition, relatifs aux périodes accomplies antérieurement à la date à laquelle la dénonciation prend effet, ne s'éteignent pas du fait de la dénonciation; leur maintien ultérieur est déterminé d'un commun accord ou, à défaut d'un tel accord, par la législation qu'applique l'institution en cause.

Fait à Luxembourg le 15 septembre 1988 en double exemplaire, en langues finlandaise et française, les deux textes faisant également foi.

Pour la République
de Finlande

Kalevi Sorsa

Pour le Grand-Duché
de Luxembourg

Jacques F. Poos

Benny Berg

Päättöpöytäkirja

Allekirjoittaessaan Suomen ja Luxemburgin välisen sopimuksen sosiaaliturvasta ovat sopimusvaltiot sopineet seuraavista määräyksistä, jotka katsotaan sopimuksen erottamattomaksi osaksi:

I Sopimuksen 2 artiklaan:

1. Sopimusta ei sovelleta Suomen lainsäädäntöön eläkkeensaajien asumistuesta.

2. Sopimusta ei sovelleta Luxemburgin lainsäädäntöön, joka koskee virkamiesten tai vastaavien henkilöiden erityisjärjestelmiä.

II Sopimuksen 5 artiklaan:

Näitä määräyksiä ei sovelleta Suomen lainsäädäntöön, joka koskee osa-aikaeläkettä tai työttömyyseläkettä.

III Sopimuksen 7 artiklaan:

Suomen osalta näitä määräyksiä sovelletaan yrittäjiin vain kun he asuvat Suomessa ja vain siltä osin kun he harjoittavat siellä yritystoimintaansa.

IV Sopimuksen 7—9 artiklaan:

1. Jos näiden määräysten mukaan henkilöön sovelletaan Luxemburgin lainsäädäntöä siellä tekemänsä työn perusteella, Suomen lainsäädännön mukaista tähän työskentelyyn kohdistuvaa vakuuttamis- ja maksuvelvollisuutta, ei ole silloinkaan, kun henkilö asuu Suomessa.

2. Työntekijä, joka näiden artiklojen määräysten mukaan kuuluu Suomen lainsäädännön piiriin ja hänen mukanaan seuraavat perheenjäsenensä, katsotaan asuviksi Suomessa, jolleivät perheenjäsenet kuulu Luxemburgin lainsäädännön piiriin.

Protocole final

Au moment de signer la Convention entre la Finlande et le Luxembourg sur la sécurité sociale les Etats contractants sont convenus de ce qui suit pour faire partie intégrante de la Convention:

I. Au sujet de l'article 2 de la Convention:

1. La Convention ne s'applique pas à la législation finlandaise sur l'allocation de logement au titulaire de pension.

2. La Convention ne s'applique pas en ce qui concerne le Luxembourg aux régimes spéciaux des fonctionnaires ou du personnel assimilé.

II. Au sujet de l'article 5 de la Convention:

Cette disposition ne s'applique pas à la législation finlandaise sur la retraite à temps partiel et la pension de chômage.

III. Au sujet de l'article 7 de la Convention:

En ce qui concerne la Finlande cette disposition ne s'applique aux travailleurs indépendants que s'ils résident en Finlande et elle s'applique uniquement pour l'activité professionnelle qu'ils y exercent.

IV. Au sujet des articles 7 à 9 de la Convention:

1. Lorsqu'en vertu de ces dispositions une personne est soumise à la législation luxembourgeoise du fait de l'exercice d'une activité professionnelle, l'obligation d'assurance et de cotisation contenue dans la législation finlandaise, qui résulte du salaire découlant de l'exercice de ladite activité professionnelle, ne s'applique pas non plus lorsque la personne réside en Finlande.

2. Un travailleur salarié qui en vertu des dispositions de ces articles est soumis à la législation finlandaise et les membres de sa famille qui l'accompagnent sont traités comme s'ils résidaient en Finlande si les membres de la famille ne sont pas soumis à la législation luxembourgeoise.

V Sopimuksen 13 artiklaan:

Tätä määräystä sovelletaan vain 24 kuukauden ajan siinä tarkoitettujen henkilöiden oleskellessa Luxemburgissa. Sen jälkeen sairaanhoitoetuksien antaminen edellyttää sopimista vakuutuksen jatkamisesta työntekijöiden kansallisen sairausvakuutuskassan kanssa.

VI Sopimuksen 15 artiklaan:

Luxemburgissa asuvaan Suomen lainsäädännön mukaista eläkettä saavaan henkilöön sovelletaan 2 kappaleen määräystä sillä edellytyksellä, että hän sopii vakuutuksen jatkamisesta työntekijöiden kansallisen sairausvakuutuskassan kanssa. Vakuutusmaksut määrätään niiden sääntöjen mukaan, joita sovelletaan Luxemburgin lainsäädännön mukaista eläkettä saaviin henkilöihin.

VII Sopimuksen 37 artiklaan:

1. Laskettaessa Suomen lainsäädännön mukaista korotusta eläkkeen tai korvauksen viivästymisajalta, hakemus katsotaan silloin jätetyksi, kun se on saapunut tarpeellisine liitteineen asianomaiselle suomalaiselle vakuutuslaitokselle.

2. Suomen osalta 2 kappaleen määräyksiä sovelletaan edellyttäen että kysymyksessä oleva henkilö kuuden kuukauden kuluessa ensimmäisen hakemuksen jättöpäivästä jättää Suomen lainsäädännön mukaisen hakemuksen.

Tämä päätöspöytäkirja tulee voimaan samana ajankohtana kuin sopimus ja on voimassa saman ajan.

Tehty Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 1988 kahtena suomen- ja ranskankielisenä kappaleena, jotka kummatkin tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan puolesta

Kalevi Sorsa

Luxemburgin suurherttuakunnan puolesta

Jacques F. Poos

Benny Berg

V. Au sujet de l'article 13 de la Convention:

Cette disposition n'est applicable que pour une durée de vingt-quatre mois lorsque les personnes y visées se trouvent au Luxembourg. Passé ce délai le bénéfice des prestations en nature ne peut être maintenu que moyennant une assurance continuée à contracter auprès de la caisse nationale d'assurance maladie des ouvriers.

VI. Au sujet de l'article 15 de la Convention:

La disposition du paragraphe 2 n'est applicable au titulaire d'une pension finlandaise résidant au Luxembourg que s'il a contracté une assurance continuée auprès de la caisse nationale d'assurance maladie des ouvriers; les cotisations afférentes sont déterminées en fonction des règles applicables aux bénéficiaires d'une pension due au titre de la législation luxembourgeoise.

VII. Au sujet de l'article 37 de la Convention:

1. Pour le calcul d'une augmentation des montants rétroactifs de pensions et d'indemnités conformément à la législation finlandaise, la demande est réputée déposée lorsqu'elle est parvenue à l'institution d'assurance finlandaise compétente accompagnée des pièces nécessaires.

2. En ce qui concerne la Finlande les dispositions du paragraphe 2 valent dans la mesure où la personne concernée présente une demande conformément à la législation finlandaise endéans les six mois à partir de la date d'entrée de la première demande.

Le présent Protocole entre en vigueur à la même date que la Convention et reste en vigueur aussi longtemps que celle-ci.

Fait à Luxembourg, le 15 septembre 1988 en double exemplaire, en langues finlandaise et française, les deux textes faisant également foi.

Pour la République de Finlande

Kalevi Sorsa

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Jacques F. Poos

Benny Berg